

HÅNDBOK

**Oppgjørs- og
driftskredittordningen
for landbruket**

PRIVATORDNINGEN

UTGITT AV:

**KJØTT- OG FJØRFEBRANSJENS LANDSFORBUND
OG
FINANS NORGE**

REGISTER

FØRSTE DEL

- 1. INNLEDNING**
 - 1.1 Bakgrunn
 - 1.2 Håndboken
 - 1.3 Organisasjoner bak ordningen
 - 1.4 Målsetting og hovedtrekk i ordningen

- 2. OPPGJØR FOR LEVERANSER**
 - 2.1 Oppgjør til konto som kredittgrunnlag

- 3. DRIFTSKREDITT**
 - 3.1 Generelt om bruk av driftskreditt
 - 3.2 Kredittgrunnlaget
 - 3.2.1 Vareavtakers trekk i oppgjør for vareleveranser
Motregning. Forskudds- og trekkordninger
 - 3.2.2 Merverdiavgift
 - 3.2.3 Offentlige tilskudd
 - 3.2.4 Eier og brukerskifte
 - 3.2.5 Nyetablering, produksjonsøkning m.v.
 - 3.2.6 Skifte av varemottaker
 - 3.2.7 Alle varemottakere bør tas med ved beregning av kredittgrunnlaget
 - 3.2.8 Avtakere som melder seg ut av ordningen
 - 3.2.9 Leveranse av samme vareslag til flere vareavtakere
 - 3.3 Driftskreditt
 - 3.3.1 Innvilgelse av driftskreditt
 - 3.3.2 Kredittramme
 - 3.3.3 Regulering av driftskreditten ved endring i kredittgrunnlaget
 - 3.3.4 Bankens oppfølging av driftskredittengasjementer
 - 3.3.5 Fastfrosset driftskreditt
 - 3.3.6 Meldeplikt om endring i leveranser og leveranseforhold
 - 3.3.7 Årlige omsetningsoppgaver
 - 3.3.8 Regnskapsoppgaver fra produsentene
 - 3.3.9 Informasjon fra bank til varemottaker
 - 3.3.10 Driftskredittkontrakt mellom produsent og bank
 - 3.3.11 Endring av driftskredittkontrakt
 - 3.3.12 Rente- og provisjonsberegning. Gebyrer
 - 3.3.13 Varsek til varemottaker om pantsettelse. Kontrollopplysninger
 - 3.3.14 Garantierklæring
 - 3.3.15 Produsenter som er med i begge oppgjørs- og driftskredittordningene (Samvirkeordningen av 1967 og Privatordningen av 1968)
 - 3.3.16 Forsikring av pantsatt løsøre
 - 3.3.17 Bruk av gjeldsbrev
 - 3.3.18 Driftskreditt til forpaktere
 - 3.3.19 Driftskreditt til aksjeselskaper
 - 3.3.20 Driftskreditt til samdrift

4. BANKENES SIKKERHETER. GARANTIORDNINGEN. GANGEN I TAPSSAKER

- 4.1 Generelt om sikkerhetene ved ordningen
- 4.2 Garanti for kreditt gitt på grunnlag av fremtidig produksjon
- 4.3 Mislighold av driftskredittkontrakten
- 4.4 Garantiansvarets forfall
- 4.5 Garantiansvarets omfang
- 4.6 Oppgjør etter oppsigelse
- 4.7 Tilleggssikkerhet, pant i landbruksløsøre og motorvogner
- 4.8 Garantiansvar ved skifte av varemottaker
- 4.9 Garantiansvaret for varemottakere som melder seg ut av ordningen
- 4.10 Dokumentasjon til garantisten i tapssaker
- 4.11 Uenighet i tapssaker. Forhandlingsløsninger
- 4.12 Oppgjør er pantsatt til flere enn banken
- 4.13 Andres utlegg i oppgjørene
- 4.14 Utlegg eller pant i produktene
- 4.15 Konkurs og retten til oppgjørene
- 4.16 Skifte av bankforbindelse
- 4.17 Gjeldsordning for produsenten
- 4.17.1 Eksempel
- 4.18 Generelt om partenes ansvar
- 4.19 Konvertering av driftskreditt til gjeldsbrevlån ved opphør av drift

5. DIVERSE

- 5.1 Samarbeidsutvalget
- 5.2 Informasjon om oppgjørs- og driftskredittordningen
- 5.3 Elektronisk datautveksling mellom banker, vareavtakere og parter i overenskomsten

ANDRE DEL

6. AVTALER M.V.

- 6.1 Overenskomst av 30. mars 1968 mellom Den norske Bankforening, Sparebankforeningen i Norge og Kjøttbransjens Landsforbund om retningslinjer for en oppgjørs- og driftskredittordning for kjøttprodusenter.
- 6.2 Tilleggsoverenskomst av 1. oktober 1979 som viser tilslutningen fra fire nye næringsorganisasjoner til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968.
- 6.3 Tilleggsoverenskomst av 17. august 1983 om tilslutning fra Statens Kornforretning til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968
- 6.4 Tilleggsoverenskomst av 27. april 1987 om tilslutning fra Norske Såvarehandleres Forening til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968
- 6.5 Tilslutningserklæring fra vareavtaker overfor sin(e) næringsorganisasjon(er).

- 6.6 Ettergarantierklæring av 1. oktober 1979 fra de sentrale næringsorganisasjoner overfor bankene
 - 6.7 Garantierklæring av 17. august 1983 fra Statens Kornforretning overfor bankene
 - 6.8 Avtale av 31.mai 2001 mellom ettergarantistene om samarbeidsutvalg, garantiavsetning m.v.
 - 6.9 Tilleggsavtale mellom ettergarantistene av 15. desember 1979
 - 6.10 Tilleggsoverenskomst av 2. juli 1998 om tilslutning fra Meieribransjens Landsforbund til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968
 - 6.11 Tilleggsoverenskomst av 31. mai 2001 om tilslutning fra Statkorn A/S (Unikorn AS), Norgesfór A/S og Norkorn til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968
 - 6.12 Avtale mellom Landbrukssamvirkets Felleskontor, Kjøttbransjens Landsforbund, Bankforeningens Servicekontor, Sparebankforeningens Servicekontor og I/S Produsentregisteret om tilrettelegging og gjennomføring av datautveksling i oppgjørs- og driftskredittordningen
 - 6.13 Tilslutningserklæring av 29. oktober 2010 om Norkorn som avtalepart og ettergarantist i henhold til overenskomsten av 30. mars 1968 om oppgjørs og driftskredittordningen
 - 6.14 Avtale om utvikling og drift av et system for elektronisk utveksling av informasjon i forbindelse med etablering av driftskreditt
- 7. OVERSIKT OVER VAREAVTAKERE SOM DELTAR I OPPGJØRS-OG DRIFTSKREDITTORDNINGEN AV 30. MARS 1968 MED SENERE TILLEGGSAVTALER**
- 8. BLANKETTER**

FØRSTE DEL

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Ved en overenskomst av 16. juni 1967 mellom Landbrukets Sentralforbund på den ene siden og de to bankforeninger på den annen, fikk produsenter i norsk landbruk som leverer sine produkter til salgslag m fl, en avtale om en oppgjørs- og driftskredittordning (samvirkeordningen).

Overenskomsten dekket ikke de produsenter som leverte til privatorganiserte slakterier og grossister. Kjøttbransjens Landsforbund og de to bankforeninger inngikk derfor den 30. mars 1968 en tilsvarende overenskomst (privatordningen).

Etter hvert ble det behov for å utvide ordningen til å omfatte også andre varegrupper enn slakt og livdyr og til andre vareavtakere enn medlemmer av Kjøttbransjens Landsforbund. Ved tilleggsoverenskomster har derfor også andre organisasjoner sluttet seg til eller trukket seg fra ordningen for sine medlemmer, slik at privatordningen nå omfatter leveranser til private vareavtakere av egg, fjørfekjøtt, korn og melk.

1.2 Håndboken

Da oppgjørs- og driftskredittordningen for landbruket ble etablert i 1968, utga Kjøttbransjens Landsforbund og de to bankforeninger en veiledning om ordningen som hadde tittelen "Oppgjørs- og driftskredittordningen for kjøttprodusenter, praktisk veiledning".

Veiledningen/håndboken er senere revidert. Håndboken utgis ikke lengre på papir, men er lagt ut på de åpne hjemmesiden etil utgiverne (Kjøtt- og fjørfebransjens landsforening og Finans Norge).

Håndboken er todelt med et vedlegg som inneholder oversikt over varemottakerne som deltar i ordningen.

Første del er en praktisk del som inneholder en presisering av de mest sentrale deler av selve Overenskomsten og utfyllende retningslinjer til de enkelte punkter i denne.

Andre del inneholder Overenskomsten av 1968, samt senere tilslutningsavtaler, garantiavtalen med tilleggsavtaler m.v.

1.3. Organisasjoner bak ordningen

Oppgjørs- og driftskredittordningen for landbruket, privatordningen bygger på en overenskomst av 30. mars 1968 mellom Kjøttbransjens Landsforbund, Den norske Bankforening og Sparebankforeningen i Norge.

Ved en rekke tilleggsoverenskomster, utmeldinger og navneendringer er nå følgende tilsluttet hovedoverenskomsten om en oppgjørs- og driftskredittordning:

- Meieribransjens Landsforbund (tilleggsoverenskomst av 2. juli 1998)
- Norkorn (tilleggsoverenskomst av 29. oktober 2010)

Tilslutningene er godkjent av Kjøttbransjens Landsforbund og de to bankforeninger.

Oppgjørs og driftskredittordningen står således åpen for alle produsenter i landbruket som har leveranser til medlemmer i ovennevnte organisasjoner. Forutsetningen er at medlemmene har erklært at de slutter seg til ordningen (tilslutningserklæringen er inntatt i håndbokens andre del). Hvilke medlemmer dette er, fremgår av håndbokens tredje del, eventuelt av senere ajourførte lister sendt ut av Kjøttbransjens Landsforbund og de to bankforeninger.

Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund er den formelle part i driftskredittordningen og står for ettergarantiansvaret. Utvikling av ordningen og spesielt digitalisering av driftskredittordningen medfører at nye oppgaver og kostnader faller på avtaleparten. Slike oppgaver utføres i Kjøtt- og fjørfebransjens Servicekontor for Landsforbundet.

Den norske Bankforening ble med virkning fra 1. januar 1999 fusjonert med Norges Forsikringsforbund til Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH). Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) ble opprettet 1. januar 2010 og overtok oppgavene fra FNH og Sparebankforeningen i Norge. Fra 1. januar 2013 fusjonerte FNO med Finansnæringens arbeidsgiverforening og endret navn til Finans Norge. FNH er avviklet, men Sparebankforeningen eksisterer fortsatt. Fra 1. januar 2016 er Finans Norge en forening som bygger på direkte medlemskap fra de enkelte medlemsbedriftene og medlemskonsernene. Sparebankene beholder samtidig også medlemskap i Sparebankforeningen. Etter dette vil det være Finans Norge som er banknæringens reelle avtalepart i ordningen.

De enkelte forretnings- og sparebanker er tilsluttet Overenskomsten av 1967 med senere tilleggsavtaler gjennom sitt medlemskap i Finans Norge.

1.4 Målsetting og hovedtrekk i ordningen

Oppgjørs- og driftskredittordningen av 1968 bygger på følgende hovedprinsipper:

- a) Vareavtakernes oppgjør til produsent for vareleveranser skal overføres konto i spare- eller forretningsbank
- b) Oppgjørene gir grunnlag for banken til å gi driftskreditt til produsenten
- c) Avtalepartene på vareavtakersiden garanterer for 50 % av bankens bevislige tap på den enkelte driftskreditt

Når oppgjørsbeløpene fra vareavtakerne settes inn på produsentens bankkonto, skapes et økonomisk grunnlag for banken til å kunne gi produsenten en driftskreditt. Etter avtalen vil kreditten kunne utgjøre inntil 40% av oppgjørsbeløpene i siste kalenderår, forutsatt at dette året er et normalt produksjons- og avlingsår for produsenten. Med samtykke fra banken og vedkommende vareavtaker(e), kan kredittgrensen gå utover 40% dersom produsentens behov for driftskreditt tilsier det og forholdene ellers ligger til rette. Banken har imidlertid selvsagt full rett til å avslå søknad om driftskreditt ut fra en ordinær bankmessig vurdering av produsenten.

Driftskreditten har til formål å dekke produsentens kortsiktige likviditetsbehov, slik dette bestemmes av forholdet mellom utgiftene og inntektene over produksjonsperioden. Denne fordeling av utgiftene og inntektene over tid vil for eksempel være sesongbestemt eller ha sammenheng med naturgitte vekslinger i produksjonen fra år til år.

For å gjøre det lettere for bankene å yte driftskreditt, garanterer vareavtakerne og Statens Kornforretning for 50% av bankens bevislige tap på den enkelte driftskreditt. Den andre halvdel av et eventuelt tap må banken bære selv. Garantien er gitt som simpelt forløfte (ikke selvskyldnerkausjon). Det betyr at garantien først blir effektiv etter at banken har konstatert tapet..

For det tilfelle at en vareavtaker ikke er i stand til å dekke sitt garantiansvar, har næringsorganisasjonene og Statens Kornforretning avgitt en ettergaranti, og vil sørge for at vedkommende garantists ansvar blir dekket.

De tre hovedelementer som oppgjørs- og driftskredittordningen av 1968 bygger på vil bli gjennomgått nærmere i det følgende.

2. OPPGJØR FOR LEVERANSER

2.1 Oppgjør til konto som kredittgrunnlag

Oppgjørene danner grunnlaget for den driftskreditt produsenten kan få.

Etter overenskomsten av 1968 skal alle oppgjør for produkter som vareavtaker har levert til produsenten, fratrukket eventuelle trekk som er spesifisert i notifikasjonen eller avtalt med banken, settes inn på produsentens bankkonto. Dette skal i størst mulig utstrekning skje uavhengig av om produsenten har fått innvilget driftskreditt i banken. Forutsetningen om at oppgjørene skal overføres produsentens bankkonto kan synes noe "utdatert" i dag ettersom betaling nå nesten unntaksvis skjer ved overføring mellom bankkontoer.

Det er oppgjørsbeløpene som blir overført til bankkonto som benyttes som kontroll for oppgitte omsetningstall og dermed er beregningsgrunnlaget for driftskreditten ("kredittgrunnlag"). Videre er det de oppgjørsbeløpene som overføres til driftskredittkontoen som gir banken mulighet til å kontrollere at den til enhver tid bevilgede kreditten samsvarer med kredittgrunnlaget. Overføring av oppgjørene til driftskredittkontoen den dessuten den måten produsent og bank har avtalt at løpende innbetaling til kredittkontoen skal skje på.

3. DRIFTSKREDITT

3.1 Generelt om bruk av driftskreditt

På bakgrunn av oppgjør fra vareavtakerne kan banken innvilge den enkelte produsent driftskreditt. Driftskreditt skal finansiere de kortsiktige omløpsmidler i produksjonen på et gårdsbruk, det vil i praksis si de løpende utgifter forbundet med driften, eksempelvis innkjøp av såkorn, for, gjødsel mv. En driftskreditt er ikke forutsatt å skulle dekke mellomlange eller langsiktige investeringer i kapitalvarer, som for eksempel landbruksmaskiner. Disse innsatsfaktorer vil ha en lenger økonomisk gjenvinningstid enn omløpsmidlene, og krever derfor sin egen finansieringsform.

I landbruket regner en ofte med at gjenvinningstiden for omløpsmidlene normalt ligger innenfor en tidsramme på 1 til 1 1/2 år. I løpet av denne tiden må produksjonen normalt kaste av seg inntekter til nedbetaling av driftskreditten.

En riktig tilpasset finansiering innen landbruksnæringen består av tre typer kreditt - driftskreditt (kortsiktig kreditt, ca. 1 - 1,5 år), mellomlang kreditt og langsiktig kreditt. En riktig totalfinansiering av produksjonen bygger på at det er god balanse mellom de tre kredittformene.

Partene i driftskredittordningen er enige om å be både banker og vareavtaker bidra med en hensiktsmessig rådgivning til produsentene.

En driftskreditt er karakterisert ved at den er en kortsiktig kreditt som skal dekke likviditetsbehovet når de løpende inntekter er små i forhold til de løpende utgifter. Driftskreditten skal dekke finansieringsbehovet for de såkalte omløpsmidler i produksjonen, og forutsetningen er at inntekter av de solgte produkter relativt hurtig skal gå inn på driftskredittkontoen. Når kontoen brukes på denne måten, vil den vise kortsiktige saldosvingninger over et år, eller kanskje en noe lenger periode, avhengig av omløpstiden for de ulike produksjoner. Dette betyr at driftskredittkontoen til tider kan være trukket helt opp til bevilgningen, mens den til andre tider viser at produsenten har penger til gode av banken.

Driftskredittordningen tjener altså til å dekke likviditetsbehovet ved de årlige eller hyppigere innkjøp av driftsmidler. I denne forbindelse må det tas hensyn til det økonomiske omfang av driften. Det vil gjerne være slik at jo større økonomisk omfang driften har, jo bredere vil spekteret av driftsmidler være, og jo større enheter kan inngå i driftskredittbegrepet. Kriteriet på at en driftskredittkonto brukes riktig, er at den viser en normalvariasjon over året. En annen sak er at det kan forekomme perioder i forbindelse med nystarting o.l. som vil avvike fra dette normalmønster.

3.2 Kredittgrunnlaget

I overenskomsten av 1968 heter det i pkt. 4 bl a:

"..... Kredittgrunnlaget fastsettes i alminnelighet som summen av vedkommende produsents oppgjørsbeløp for siste år fra vedkommende slakteri, forutsatt at dette år kan anses som et normalt produksjonsår for produsenten".

I praksis vil det forekomme at oppgjørsbeløpet siste år skriver seg fra et unormalt avlings- og produksjonsår, dvs et spesielt godt eller dårlig år. Et slikt år kan ikke legges til grunn for driftskreditten. Det en skal frem til er et kredittgrunnlag som tilsvarer et normalt avlings- og produksjonsår.

Nærmere definisjon av hva som skal forstås med et normalt produksjonsår foreligger ikke. I praksis kan banken hjelpe seg med gjennomsnittstall for produksjonen over flere år, opplysninger om produksjonsgrunnlaget, opplysninger fra kompetent landbrukshold osv.

Ved opprettelsen av en driftskredittkonto er det vanlig at produsenten selv oppgir hvilke oppgjør han hadde i siste år. Banken bør imidlertid ved bruk av den webbaserede dialogløsningen som er omtalt i punkt 3.3.13 få oppgjørens størrelse bekreftet av de vareavtakere leveransene skjer til. Banken kan også reise spørsmål til vareavtakerne om hva som kan anses som et normalt avlings- og produksjonsår for produsenten.

Med siste år forstås kalenderår. Kredittgrunnlaget kan for eksempel ikke fastsettes på grunnlag av oppgjørene i de siste 12 måneder regnet fra søknadstidspunktet for kreditten, eller ut fra et annet avvikende tidspunkt. Se likevel punkt 3.2 5 nedenfor om nyetablering og produksjonsøkning.

3.2.1 Vareavtakers trekk i oppgjør for vareleveranser. Motregning. Forskudds- og trekkordninger.

Før oppgjørs- og driftskredittordningen ble etablert, fungerte vareavtakerne i mange henseende som "bank" for sine leverandører (produsentene). Vareavtakerne sørget for at leverandører av innsatsvarer fikk sin betaling gjennom trekk i oppgjøret, bonden fikk forskudd på oppgjør når dette var nødvendig osv. Gjennom driftskredittordningen var intensjonen å overføre disse funksjonene til bankene. I all hovedsak har dette også skjedd.

Rollefordelingen mellom bank og vareavtaker er i prinsippet klar. Kapitalformidlingen er bankenes oppgave. Forskudds- og trekkordninger med vareavtakerne skal derfor søkes avvirket.

I overenskomsten av 1968 heter det i pkt. 10:

Oppgjørs- og driftskredittordningen for landbruket, privatordningen 11

"Ordnningen er ikke til hinder for at vanlig og innarbeidede forskudds- og trekkordninger til slakteriet kan opprettholdes, men beløpet fragår i tilfelle i kredittgrunnlaget. Det er dog forutsetning at slike særlige trekkordninger skal søkes avviklet evt. foretas gjennom bankene".

Av dette fremgår at eventuelle trekk i oppgjør går til fradrag i kredittgrunnlaget. Det betyr at det er de faktiske oppgjørsbeløp som overføres til banken som danner kredittgrunnlaget.

Trekk for å dekke inn forskudd som vareavtakeren har betalt og som har gått inn på driftskredittkonto, vil imidlertid bare innebære en fremskynding av utbetalingen, og ikke innvirke på totalt overført beløp til driftskredittkontoen.

Er det derimot tale om trekk for å dekke inn kreditt fra vareavtakeren til for eksempel dyr på oppføring, vil dette medføre at omsetningen over driftskredittkontoen reduseres, og med tilsvarende reduksjon i grunnlaget for driftskreditt.

Fortsatt er det altså anledning for vareavtakerne å foreta trekk i oppgjør, forutsatt at trekkene er spesifiserte og stabile. Varemottaker må videre ta forbehold om trekket i tilbakemeldingen til banken på barnkens varsel om pant i oppgjør (notifikasjonen), eller avtale slikt trekk med banken senere.

Ikke avtalte trekk, motregning for tilgodehavende, for eksempel i en tapssituasjon ol. må anses for å være i strid med gjeldende regelverk for ordningen.

Vareavtakeren må i tilbakemeldingen spesifisere hva eventuelle trekk gjelder.

Alle trekk som eksisterer ved kontraktsinngåelsen skal fremgå av driftskredittkontrakten og bekreftes av vareavtakeren. Når en driftskreditt først er innvilget på et bestemt kredittgrunnlag, kan ikke vareavtakeren innføre nye trekk i oppgjørene, fordi oppgjørene da kan bli mindre enn det grunnlaget for driftskreditten tilsier. Dersom nye trekk skulle bli aktuelt, må dette avtales skriftlig mellom produsent, vareavtaker og bank. Dersom vareavtakeren innfører nye trekk uten at banken er innforstått med dette, eller foretar trekk utover det beløp som er anført på tilbakemeldingen, kan banken kreve at et tilsvarende beløp betales inn til driftskredittkontoen.

I den grad vareavtakerne utbetaler forskudd på oppgjørsleveranser til produsenten skal disse betraktes som deloppgjør, forutsatt at disse overføres til driftskredittkontoen. Forskuddene inngår da i kredittgrunnlaget.

3.2.2 Merverdiavgift

Den merverdiavgift som vareavtakeren skal betale produsenten i forbindelse med leveransene, er medregnet i lagets oppgjør, og blir godskrevet produsentens driftskredittkonto. Merverdiavgiften inngår således i kredittgrunnlaget.

3.2.3 Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd som betales direkte til produsent inngår ikke i kredittgrunnlaget, selv om midlene går inn på produsentens driftskredittkonto.

3.2.4 Eier og brukerskifte

I overenskomsten av 1968, pkt. 6 heter det:

"Ved eierskifte bør det kredittgrunnlag som er opparbeidet av den tidligere eier normalt kunne legges til grunn for den driftskreditt som den nye eier av gården søker. Samme prinsipp legges til grunn for driftskreditt til forpakter av samme gård".

Forutsetningen for dette er at den nye eier eller forpakter fortsetter med minst like stor produksjon som det var på gården før overtakelsen. Det skal inngås ny driftskredittkontrakt ved endring i eier/forpaktningforhold.

Dersom den nye eier overtar gården ved konkurs eller tvangsauksjon, må det søkes om driftskreditt og særskilt garanti for kreditten etter de retningslinjer som gjelder ved nyetablering av produksjon.

3.2.5 Nyetablering, produksjonsøkning m.v.

Overenskomsten av 1968 bygger på prinsippet om at kredittgrunnlaget er lik summen av det foregående kalenderårs oppgjør. Ved nyetablering av gårdsdrift, ved større utvidelser av produksjonen og ved nyinnmeldinger til vareavtakeren, vil imidlertid det foregående kalenderårs oppgjør som regel være utilstrekkelig som kredittgrunnlag.

Kredittgrunnlaget settes i slike tilfeller lik summen av forventede produsentoppgjør for 12 måneder fremover i tiden regnet fra søknadstidspunktet. For produksjon av storfekjøtt kan en regne med summen av forventede oppgjør inntil 18 måneder fremover i tiden.

Vær oppmerksom på at andre produksjoner enn dem som skal etableres/utvides også skal tas med i kredittgrunnlaget. For at

garantiordningen skal omfatte disse kredittene, må det søkes om særskilt garanti. Det er utarbeidet egen blankett for søknad om garanti for driftskreditt på grunnlag av fremtidige leveranser.

3.2.6 Skifte av varemottaker

Dersom en produsent går over for eksempel fra kjøtt- til eggproduksjon, skiftes nødvendigvis også vareavtaker. Da produsenten ikke har opparbeidet noe kredittgrunnlag for sin nye produksjon, bør kredittgrunnlaget i slike tilfeller fastsettes etter reglene i punkt 3.2.5. Dersom det skjer et skifte fra en vareavtaker tilknyttet samvirkeordningen til en privat grossist, vil produksjonen og dermed også kredittgrunnlaget opprettholdes. Både ved skifte av vareavtaker innen privatordningen og ved skifte fra vareavtaker i samvirkeordningen til en privat grossist (og omvendt), skal det opprettes ny driftskredittkontrakt og banken skal sende varsel til varemottakerne om dette (notifikasjon). Banken må videre melde fra til den varemottaker som produsenten ikke lengre leverer til, at bankens pant i oppgjørene fra denne varemottakeren er opphørt. Nærmere om garantistens ansvar ved skifte av varemottaker, vises til punkt 4.8 nedenfor.

3.2.7 Alle varemottakere bør tas med ved beregning av kredittgrunnlaget

I enkelte tilfeller vil produsenten ikke ha behov for å søke om så stor kreditt som kredittgrunnlaget hadde gitt anledning til. For å få alle produsentens avtakere med som garantister og en riktig fordeling av garantiansvaret mellom disse, er det likevel ønskelig at hele produksjonsgrunnlaget tas med ved etablering av driftskreditten. Dette gjelder også når produsenten leverer til avtakere både i privatordningen og i samvirkeordningen.

3.2.8 Avtakere som melder seg ut av ordningen

Vareavtakere som ønsker å tre ut av ordningen, må melde dette til sin organisasjon som videresender meldingen til Kjøttbransjens Landsforbund. Kjøttbransjens Landsforbund gir melding videre til de to bankforeninger som igjen sender melding til alle bankene. Denne meldingsrutinen er nødvendig for at alle aktørene skal få ajourført sine oversikter over hvilke vareavtakere som er med i ordningen.

I tillegg må vareavtaker sende melding om utmeldelsen direkte til de banker som har pant i oppgjørene og som vareavtaker har utstedt garantierklæring til. Dette følger av prinsippet i overenskomsten pkt 11

om at vareavtaker snarest skal underrette bankene om endringer i leveranseforholdene av betydning for kreditten, se om dette også i håndbokens punkt 3.3.6 nedenfor.

Når banken får slik melding om uttreden, skal den se bort fra omsetningen til uttredende vareavtaker i produsentens kredittgrunnlag og snarest si opp og innkreve den del av produsentens kreditt som har sitt grunnlag i leveranser til vedkommende vareavtaker.

Om vareavtakers garantiansvar etter utmelding, se punkt 4.9 nedenfor.

3.2.9 Leveranse av samme vareslag til flere varemottakere

I punkt 3.3.16 omtales leveranser av forskjellig vareslag til varemottakere tilsluttet de to ordningene. Det forekommer at en produsent leverer samme vareslag til to eller flere varemottaker som er knyttet til henholdsvis samvirkeordningen og til privatordningen. I tillegg til de bestemmelser som for øvrig gjelder for ordningen, gjelder i så fall også følgende:

- Produsenten må før driftskreditten etableres ha inngått avtale med de varemottakere han vil levere til. Ved skifte til annen varemottaker gjelder håndbokas punkt 3.2.6.
- Ved fordeling av eventuelt tap mellom garantister tilsluttet henholdsvis samvirkeordningen og privatordningen, legges omsetningen året forut for tapsåret til grunn.
- Ved innvilgelse av garanti på grunnlag av fremtidig produksjon, kan det stilles krav om at all produksjon skal leveres til en bestemt varemottaker.

3.3 Driftskreditt

3.3.1 Innvilgelse av driftskreditt

I overenskomsten heter det at produsenten i alminnelighet vil bli tilstått driftskreditt i henhold til ordningens regler. Dette innebærer imidlertid ikke at produsenten uten videre har krav på å få innvilget driftskreditt.

Det er til enhver tid opp til banken å vurdere hvorvidt driftskreditt skal innvilges, eventuelt til hvilke vilkår og hvilke sikkerheter som skal etableres.

Vareavtakernes garanti tilsier imidlertid at bankene vil kunne strekke seg noe lenger enn de ellers ville ha gjort ved å innvilge kreditter til kunder som på grunn av identifisert tapsrisiko ellers ikke ville ha fått kreditt innvilget.

Ved vurdering av om en produsent skal få innvilget driftskreditt første gang, bør banken legge sine ordinære kriterier for kredittvurdering til grunn, herunder en konkret vurdering av

- produsentens inntekts - og egenkapitalforhold
- brukets størrelse og geografiske beliggenhet
- produksjonens art, omfang og kvalitet osv.
- produsentens kvalifikasjoner og andre relevante forhold

Ved vurderingen bør det også legges vekt på mer generelle forhold som forventede endringer i landbrukets rammebetingelser som vil kunne få betydning for markeds- og avsetningsmessige forhold for bruket.

3.3.2 Kredittramme

I overenskomsten av 1968, pkt. 4 er øvre grense for kredittrammen fastsatt til 40% av det kredittgrunnlag som blir fastsatt for produsenten.

Dersom produsentens kortsiktige likviditetsbehov av ulike årsaker tilsier en kreditt utover 40% av forrige års leveranser, og bankene etter å ha foretatt en bankmessig vurdering finner å kunne gi driftskreditt utover 40%, er det intet til hinder for at vedkommende bank og vareavtaker bli enige om at vareavtakers garanti, jfr overenskomsten pkt. 12, også skal omfatte tilleggs kreditten. Slikt uttrykkelig (og skriftlig) samtykke fra vareavtaker er imidlertid eneste måte å få vareavtakerens garanti til å omfatte tilleggs kreditten.

Dersom produsentens likviditetsbehov forventes å endres pga. omlegginger, utvidelser ol. skal det etableres ny driftskredittkontrakt, med bakgrunn i at kredittgrunnlaget da blir endret. Tilleggs kreditter benyttes i regelen bare ved kortvarige endringer i likviditetsbehovet.

Når det gjelder produksjon av fjørfekjøtt (slaktekylling, kalkun, and og gås), er partene enige om å anbefale at det tilstås en driftskreditt med limit på inntil 25% av kredittgrunnlaget. Dersom banken går utover 25% av kredittgrunnlaget, bør banken ta kontakt med varemottaker. Garantien fra avtakere av fjørfekjøtt vil imidlertid omfatte dekning av 50% av bankens beviselige tap på driftskreditter med innvilget ramme på inntil 40% av kredittgrunnlaget.

3.3.3 Regulering av driftskreditten ved endringer i kredittgrunnlaget

Det heter i overenskomstens pkt. 5 annet avsnitt:

"Driftskreditten reguleres dersom det skjer vesentlige endringer i kredittgrunnlaget. Reguleringer foretas i forhold til produsentens oppgjørsbeløp fra slakteriet i siste år ...".

Med vesentlige endringer er partene enige om å legge til grunn endringer i leveransene (oppgjørene) på minst 10 %.

Dersom produsenten ønsker høyere driftskreditt på grunnlag av det økede kredittgrunnlaget, vil vedkommende produsent selv ta et initiativ overfor banken og be om en oppregulering av driftskreditten.

Hvis kredittgrunnlaget derimot går ned, er det banken som normalt må ta initiativ for å regulere kreditten. Det er rimelig at en nedregulering finner sted i samråd med produsenten. Imidlertid har også vareavtakeren plikt til å informere banken, hvis det observeres at leveransene uteblir.

Ved endring av driftskreditten etter ovenstående skal banken inngå ny driftskredittkontrakt med produsenten, jfr også punkt 3.3.11.

Nedgang i leveransen vil kunne vises på årsoppgaven fra vareavtaker. Det er derfor viktig at banken gjennomgår denne raskt, og eventuelt bringer kreditten ned.

3.3.4 Bankens oppfølging av driftskredittengasjementer

Partene i avtalen anbefaler bankene å gå igjennom alle sine driftskreditter en gang pr. år. Dette har to formål, for det første å se til at kreditten er avstemt med kredittgrunnlaget, og hvis ikke dette er tilfelle, justere kreditten. Dernest har gjennomgangen som formål å identifisere engasjementer med en ikke-inndekket tapsrisiko, slik at forebyggende

tiltak for å begrense et mulig tap kan settes inn på et så tidlig tidspunkt som mulig.

Banken vil etter hvert årsskifte motta oppgave fra Produsentregisteret over overførte oppgjør fra vareavtakerne og til den enkelte produsent i foregående år. Disse oppgavene skal banken bruke til å kontrollere at innvilget kreditt står i forhold til kredittgrunnlaget. I praksis kan dette ikke skje før på vårparten, men dersom banken på grunnlag av noen enkle kriterier aner at tap kan oppstå, bør kreditten justeres så raskt som mulig.

Omsetningsoppgavene til bankene blir utarbeidet av Produsentregisteret på grunnlag av informasjon vareavtakerne sender til Produsentregisteret. Denne informasjonsformidlingen skjer på grunnlag av en egen avtale som er omtalt i punkt 5.4.

For banker med et stort antall driftskreditter i sin portefølje, kan summariske analysekriterier benyttes som en første siling for å kartlegge potensielle tapsengasjementer.

Et enkelt kriterium er utnyttelsesgraden over lengre tidsrom. Driftskreditter som brukes riktig, skal variere over tid avhengig av de enkelte produksjoners syklus. Dette betyr igjen at saldo på driftskredittkontoen skal vise tilsvarende variasjoner. Dersom driftskreditten over f.eks. et helt år viser en utnyttelsesgrad som ligger nært opp til grensen, 80-90%, eventuelt over 100% (overtrekk), kan dette være et tegn på at denne produsenten har eller er i ferd med å få en anstrengt økonomi.

Ved en vurdering av utnyttelseskriteriet, må banken også ta hensyn til hvor stor den innvilgede kreditten er i forhold til hans maksimale kredittramme.

For banker med en begrenset driftskredittportefølje kan et slikt summarisk analysekriterium benyttes på alle driftskreditter. Banker med mange driftskreditter kan eventuelt gjennomgå de større kredittene.

Andre forhold som kan indikere gryende økonomiske problemer hos produsenten er bl.a.:

- sammenhengende overtrekk i mer enn 90 dager på driftskredittkontoen
- hyppige tilleggskreditter
- vesentlige endringer (nedgang) i kredittgrunnlaget

Resultatet av slike "mekaniske" gjennomganger må suppleres med tilgjengelig informasjon ut i fra regnskapsskjema, næringsoppgave m.v., samt annen relevant informasjon som banken har om den enkelte produsent.

Dersom banken ut i fra en totalvurdering av produsenten finner en identifiserbar risiko for tap, må den snarest mulig ta kontakt med produsenten for å drøfte forholdet. I en slik situasjon må også de lag

vedkommende leverer til trekkes inn på et tidlig mulig stadium. Se også punkt 3.3.9 om informasjonsplikt i slike tilfeller.

3.3.5 Fastfrosset driftskreditt

Dersom banken ved den årlige gjennomgangen av sine driftskredittengasjementer finner en svært høy utnyttelsesgrad på driftskredittkontoen, og denne ikke viser normal variasjon over året ("fastfrosset driftskreditt"), kan dette være et signal om at denne produsenten har eller er i ferd med å få en anstrengt økonomi.

Fastfrosset driftskreditt kan imidlertid også indikere at midlene helt eller delvis brukes til finansiering av mere langsiktige investeringer. Ved slik bruk av driftskreditten vil saldoen på kreditten kunne stabilisere seg på et nivå nær opp til bevilgningsgrensen, og ikke vise den variasjon i utnyttelse gjennom året som produksjonens omløpshastighet skulle tilsi.

Partene i overenskomsten er enige om at banken, etter å ha tatt opp saken med produsenten, kan konvertere hele eller en del av slik fastfrosset driftskreditt til et vanlig gjeldsbrevlån, uten at garantien fra vareavtakerne gitt på basis av den opprinnelige kreditten faller bort. Det betyr at garantien omfatter gjeldsbrevlånet, men garantistene må ikke få sitt ansvar økt ved konverteringen. Det vil si at kredittrammen må reduseres med det beløp som gjøres om til gjeldsbrevlån.

Før banken eventuelt omgjør denne driftskreditten til et gjeldsbrevlån, må den forsikre seg om at forholdet ikke skyldes økonomiske problemer hos produsenten og dermed fare for tap. Dersom banken ønsker å foreta slik konvertering, skal vedkommende vareavtakere først ha skriftlig varsel om dette. Det legges også til grunn at denne type lån normalt ikke bør gis over lengre tid enn 5 år.

Dersom produsenten har behov for det og kredittgrunnlaget er til stede, bør driftskreditten kunne økes i takt med nedbetalingen av gjeldsbrevlånet.

3.3.6 Meldeplikt om endring i leveranser og leveranseforhold

Det er en forutsetning at produsenten fra år til år og innen det enkelte år opprettholder leveransene til varemottaker i den grad kredittgrunnlaget tilsier. Dersom leveransene ikke opprettholdes, har både produsenten og varemottakeren iflg. overenskomsten plikt til å gi melding til banken. I overenskomsten pkt. 11 første ledd heter det:

"..... Låntakeren skal i god tid gi banken underretning hvis han skal foreta en vesentlig omlegging av produksjonen. Det samme gjelder hvis

låntakeren vil selge eller bortforpakte eiendommen, overlate den daglige driften av eiendommen helt eller delvis til andre, tre ut av et eventuelt forpaktingsforhold, opphører med eller minsker leveransene til slakteriet, eller det inntreffer andre forhold som antas å være av betydning for kreditten."

Om varemottakers meldeplikt sier pkt. 11 andre ledd i overenskomsten videre:

"Slakteriet skal underrette banken hvis det skjer endringer i leveringsforholdene av betydning for kreditten, for eksempel ved at leveransene uteblir eller slakteriet får kjennskap til salg til andre avtakere, eierskifte eller bortforpaktning."

Dessuten heter det i pkt. 11 tredje ledd:

"Slakteriet skal også underrette banken dersom det mottas melding om pantsettelse eller transport av oppgjørskravene for en produsent som tidligere har gitt banken slikt pant eller slik transport."

Varemottakers underretning (varsel) til bank bør skje ved bruk av den webbaserte dialogløsningen som er beskrevet i punkt 3.3.13.

Det påhviler også banken en aktsomhetsplikt. Banken kan for eksempel ikke påberope seg manglende kjennskap til endringer i leveranser/leveranseforhold etter å ha mottatt årsoppgave fra vareavtakerne, hvor slike forhold vil fremgå.

Alt i alt har således de tre berørte parter, produsent, vareavtaker og bank plikt til å være aktsomme, slik at oppgjørs- og driftskredittordningen blir praktisert i samsvar med intensjonene.

3.3.7 Årlige omsetningsoppgaver

Når banken skal foreta en gjennomgang og vurdering av driftskredittene, er fjorårsoppgaver pr. produsent over oppgjørene fra den enkelte vareavtaker av stor betydning. Vareavtakerne skal derfor gi årlige oppgaver over oppgjørsbeløpets størrelse, for så vidt gjelder de produsenter som har driftskreditt i banken. Oppgavene skal gis så snart datamaterialet er tilgjengelig på nyåret og sendes Produsentregisteret for bearbeiding og videresending til bankene. Det vises til egen omtale av avtale om elektronisk utveksling av slik informasjon i punkt 5.4 nedenfor.

3.3.8 Regnskapsoppgaver fra produsentene

Produsentenes årsregnskaper er en viktig informasjonskilde for bankene ved innvilgning av driftskreditter og den løpende oppfølging av disse.

Innhenting av regnskaper kan enten skje ved henvendelse direkte til produsenten, eller ved at banken med produsentens samtykke får anledning til å innhente nødvendige opplysninger direkte fra regnskapskontoret.

Bankene har utarbeidet et standard regnskapsutdrag som er egnet for årlig informasjon til bankene. Dette utdraget aksepteres av bankene som utgangspunkt for den generelle, løpende oppfølging av produsentene. En bank kan likevel be om utdypende dokumentasjon fra enkeltkunder dersom spesielle forhold tilsier det, f eks ved engasjementer over en viss størrelse og/ eller engasjementer hvor banken ønsker en nærmere gjennomgang for å vurdere tapsrisiko mv. Slik utdypende informasjon kan f eks være næringsoppgave, tilleggsskjema og selvangivelse.

3.3.9 Informasjon fra bank til varemottaker

Som garantister har varemottakerne behov for å få relevant informasjon om størrelsen på sitt garantiansvar fra bankene. Dette vil være:

A. Når banken inngår driftskredittkontrakt med en kunde for første gang, skal banken sende varsel (notifikasjon) til de aktuelle varemottakerne. Samtidig skal det gis informasjon om relevante forhold fra driftskredittkontrakten til de samme varemottakerne, blant annet kredittgrunnlaget. Banken skal gjøre produsentent oppmerksom på at informasjonen oversendes lagene. Varemottaker skal gi tilbakemelding på bankens varsel og bekrefte eller avkrefte de omsetningstall samt opplyse om eventuelle trekkordnigner. Informasjonsutvekslingen skal skje elektronisk på den måten som er beskrevet i punkt 3.3.13.

B. Når løpende kreditter endres, skal det inngås ny driftskredittkontrakt med kunden. Det sendes elektronisk varsel til varemottaker om den nye driftskredittkontrakten. Om elektronisk varsel, se punkt 3.3.13.

C. For løpende kreditter som ikke endres pålegges ikke bankene noen generell opplysningsplikt overfor varemottakerne om driftskredittens størrelse eller forhold som angår låntakers økonomiske situasjon.

Bankene plikter imidlertid å besvare henvendelser fra varemottaker om størrelsen på de enkelte driftskreditter, såfremt

- kravet er spesifisert på navngitte kunder, og
- kravet er begrunnet fra varemottakers side

Bankene kan imidlertid ikke gi opplysninger om vedkommende kunde som er av en slik art at banken anser dem for å bli rammet av bankenes taushetsplikt.

D. For produsenter med en anstrengt økonomi anses det ikke hensiktsmessig med noe fast system for utveksling av informasjon. Det er imidlertid viktig at bank og varemottaker underretter hverandre så raskt som mulig og at banken gir en vurdering av sannsynligheten for at garantiansvaret kan bli gjort gjeldende. Bankene og varemottakerne bør i fellesskap bistå de produsenter som har behov for det med faglig/økonomisk råd.

3.3.10 Driftskredittkontrakt mellom produsent og bank

Det er ikke lagt opp til at produsenten skal søke banken skriftlig om driftskreditt. Dette henger dels sammen med at selve ordningen åpner for en viss automatikk i låneadgangen når betingelsene for kreditten er tilstede. Dels henger det sammen med ønsket om en enkel saksbehandling. Dessuten møter produsenten gjerne personlig frem i banken med dokumentasjon som gir de nødvendige data for opprettelse av driftskredittkontrakten.

Banken bør også foreta en ordinær bankmessig kredittvurdering av vedkommende produsent før kontrakt inngås, jfr. punkt 3.3.1. Det vises også til punkt 3.3.14 om vareavtakers utstedelse av garantierklæring.

Det er utarbeidet standardvilkår for driftskreditt som skal benyttes.

Det er viktig å være klar over at driftskredittkontrakten for landbruket, med pantsettelseserklæring, på mange måter er spesiell i forhold til en vanlig kassekredittkontrakt. For det første gjelder den uten noen bestemt avgrensning i tid. Den inneholder videre de viktigste bestemmelser i overenskomsten av 1968 som regulerer forholdet mellom banken og produsenten, herunder de gjensidige rettigheter og plikter. En vanlig kassekredittkontrakt kan derfor ikke dekke de realiteter som Oppgjørs- og driftskredittordningen bygger på.

Kontrakten har en dobbel funksjon. Dels er den selve låneavtalen mellom produsenten og banken, og dels inneholder kontrakten produsentens pantsettelseserklæring for alle nåværende og fremtidige oppgjørskrav på vareavtakerne for leveranser. Pantsettelsen omfatter alle oppgjør fra de vareavtakere som er nevnt i kontrakten.

Opplysninger som det er viktig for lagene å kjenne til i egenskap av garantist for kreditten, skal banken sende elektronisk til varemottakerne. Om varsel om innvilget kreditt og om pant i oppgjør, se punkt 3.3.13.

3.3.11 Endring av driftskredittkontrakt

I følgende tilfeller skal banken si opp driftskredittkontrakten og eventuelt inngå ny kontrakt.

- A. Hvis driftskreditten endres i samsvar med en vesentlig endring i kredittgrunnlagets størrelse - eksempelvis med minst 10%, enten opp eller ned - som følge av varige omlegginger av gårdsdriften (utvidelser eller innskrenkninger), jfr også punkt 3.3.3.
- B. Ved eierskifte, bortforpaktning eller endring av forpaktningsforhold.
- C. Ved skifte av varemottaker.

Dette gjelder uten at det er snakk om mislighold av driftskredittkontrakten fra produsentens side.

Når banken inngår et driftskredittengasjement med en produsent for første gang, skal banken sende varesl om dette til de aktuelle varemottakerne og samtidig varsle om at det er tatt pant i oppgjørsbeløpene (notifikasjon).

Endrede kontrakter (i henhold til A, B og C ovenfor) skal varemottakerne også varsles om på samme måte, også i de tilfeller der det ikke er nødvendig med nytt varsel om at det er tatt pant i oppgjørsbeløpene (notifikasjon). Det skal ikke opprettes ny kontrakt dersom banken tillater overtrekk. Dette står for bankens risiko.

Banken må også påse at varemottakere som en produsent ikke lengre leverer til og som ikke inngår i kredittgrunnlaget, får melding fra banken når banken ikke lengre skal ha pant i oppgjørsbeløpene.

3.3.12 Rente- og provisjonsberegning. Gebyrer

I pkt. 8 i den opprinnelige Overenskomsten av 1968 sto:

”For driftskreditten beregnes ikke kassekredittprovisjon. Vilkårene for øvrig avtales med banken. Renten skal ikke være høyere enn for vanlig kassekreditt på stedet, dog således at på steder hvor kassekredittprovisjon ellers vanligvis beregnes, gis kassekredittrenten et tillegg på inntil 1% p.a.”

I august 2000 fant Konkurransetilsynet ikke å ville forlenge dispensasjonen fra konkurranseloven for en slik bestemmelse. Selv om nevnte bestemmelse derfor ble tatt ut av overenskomsten, har garantistene uttalt at det er en betingelse for at de skal stå som garantister for driftskreditt som innvilges etter ordningen, at bankene ikke krever bevilgningsprovisjon (provisjon for bevilget kreditt). Videre forutsetter garantistene at bankenes rentesatser for driftskreditt ikke påvirkes av endringen i overenskomsten.

De to bankorganisasjoner har tatt disse forutsetninger til etterretning. Fordi garantistenes forutsetninger ikke er en avtale inngått mellom bankene som selgere av en ytelse (driftskreditten), rammes heller ikke forholdet av konkurranseloven § 3-4, jfr § 3-1 som retter seg mot prissamarbeid på selgersiden.

Garantistens forutsetning om at det ikke skal beregnes bevilgningsprovisjon omfatter for eksempel ikke etableringsbegyr i forbindelse med åpningen av en driftskreditt eller overtrekksprovisjon.

3.3.13 Varsel til varemottaker om pantsettelse. Kontrollopplysninger

Det følger av overenskomsten pkt. 9 med endringer at banken til sikkerhet for driftskreditten skal ta pant i oppgjør for produsentens leveranser til varemottakerne, panteloven § 4-4. For å få rettsvern for sitt pant, må banken sende varsel til varemottakeren om pantsettelsen, panteloven § 4-5 (notifikasjon).

Banken skal varsle varemottakerne ved bruk av en påloggbar webbasert dialogløsning. Varemottaker blir gjort oppmerksom på at banken har sendt slikt varsel, og logger seg inn i systemet. Varemottaker skal da kontrollere oppgitte omsetningstall og bekrefte tilbake til banken. Ved tilbakemeldingen erklærer varemottakeren samtidig at han stiller seg som garantist i samsvar med overenskomsten.

Nærmere informasjon om den elektroniske dialogløsningen kan fås fra Finans Norge eller Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund.

Samtidig med varsel om pant gir banken melding til varemottakeren om at alle fremtidige oppgjør skal overføres til produsentens driftskredittkonto.

Varemottaker plikter ihht. overenskomsten å bekrefte mottakelsen av varselet og samtidig meddele om oppgjørsbeløpene er pantsatt tidligere.

Selv om rettsvern for pantsettelsen oppnås allerede ved varselet til varemottaker, er det lagt til grunn i ordningen at garantistens (varemottakers) ansvar er effektivt først når varemottaker har bekreftet at pantsettelsen er registrert og i orden. Bankene bør derfor først tillate trekk på driftskreditten når banken har mottatt bekreftelse fra varemottaker om at pantsettelsen er registrert.

Hvis gården har skiftet eier eller er blitt forpaktet i det år driftskreditten innvilges eller i det foregående år, må banken også oppgi tidligere eiers eller forpakters navn og adresse i varselet. Hvis produsenten har en annen postadresse enn gården, må postadressen oppgis. Varemottaker undersøker om det er notert andre pantsettelsener eller trekk på

produsenten. Dersom slike foreligger, skal banken ha tilbakemelding om dette. Varemottakeren registrerer pantsettelsen.

Hvis produsenten sier opp driftskreditten, må banken etter at lån, renter og omkostninger er dekket, gi vareavtakeren melding om at pantsettelsen skal slettes. Meldingen gis ved bruk av den webbaserte dialogløsningen og bør angi en effektiv slettingsdato som vareavtakeren kan legge til grunn ved sin sletting. Når pantsettelse skal slettes, kan det være aktuelt å gjøre vareavtakeren oppmerksom på at oppgjørene fortsatt skal sendes til samme konto som før, såfremt produsenten ikke har gitt annen beskjed.

Dersom banken sier opp kontrakten pga. mislighold, skal den gi melding til vareavtakeren. Melding bør gis samtidig med at produsenten underrettes. Se punkt 4.3 flg. for videre prosedyre i slike situasjoner.

Pkt. 11 tredje ledd i overenskomsten av 1968 gir bl.a. bestemmelse om vareavtakers opplysningsplikt overfor banken i forbindelse med bankens varsel om pantsetteslen (notifikasjonen). Disse bestemmelsene blir i det alt vesentlige praktisk håndtert i den webbaserte dialogen mellom banken og lagene som skjer i forbindelse med varsel om pantsettelse og lagenes tilbakemeldinger på denne.

3.3.14 Garantierklæring

I overenskomsten punkt 12 første ledd står:

«Det enkelte slakteri som slutter seg til ordningen, står som garantist overfor bankene for driftskreditt som er gitt slakteriets leverandører. Garantien skal dekke 50 % av bankenes tap på den enkelte driftskreditt.»

Tidligere skulle varemottaker bekefte på et standard skjema for garantierklæring at garantien var effektiv. I forbindelse med innføring av elektronisk dialog mellom bank og varemottaker ved etablering av driftskreditt, vil varemottakernes elektroniske tilbakemelding også inneholde en garantierklæring. Det særskilte garnantierklæringskjemaet skal derfor ikke lengre benyttes.

Partene er imidlertid enige om at bankene ikke skal tillate trekk på den innvilgede driftskreditten før den har fått den elektroniske tilbakemeldingen fra varemottaker som inneholder varemottakers garanti.

3.3.15 Produsenter som er med i begge oppgjørs- og driftskredittordningene (Samvirkeordningen av 1967 og Privatordningen av 1968)

Som kjent løper det to oppgjørs- og driftskredittordninger ved siden av hverandre:

a) Overenskomsten av 16. juni 1967 med senere tilleggsavtaler som de to bankforeninger har med samvirkeorganisasjonene i landbruket, representert ved Norsk Landbrukssamvirke (Samvirkeordningen).

b) Overenskomsten av 30. mai 1968 med senere tilleggsavtaler som de to bankforeninger har med de private produksjons- og distribusjonsledd i jordbruket, representert ved Kjøttbransjens Landsforbund (Privatordningen).

Banken kan føre flere driftskreditter på en og samme konto, uansett hvilken av de to ordningene kredittene efererer seg til.

Velger man å benytte en felles konto, er det laget en felleskontrakt som skal benyttes. Det er i felleskontrakten viktig å skille mellom leveranser til hhv privatordningen og til samvirkeordningen. Dette av hensyn til fordeling av garantiansvaret mellom de to ordningene, se nedenfor.

Selv om oppgjørene kan gå inn på en og samme konto, er det bestemmelsene i den respektive håndboka/overenskomst som gjelder for hver sin "del" av kreditten. Bestemmelsene om at det skal lages ny driftskredittkontrakt dersom kredittrammen endres mer enn 10 % som følge av omsetningsendringer, herunder regelen om at den nye kontrakten skal sendes til varemottakerne, se punkt 3.3.11, gjelder imidlertid bare hvis kreditten i de to ordninger i sum endres med mer enn 10 %.

Selv om det benyttes felles kontrakt og felles konto, må banken i tapssaker beregne sitt tap i forhold til de to ordningene separat. Dette fordi organisasjonens garanti bare gjelder kreditt som er gitt på grunnlag av oppgjør fra varemottaker som har sluttet seg til vedkommende ordning. Tilsvarende bestemmelse finnes i samvirkeordningen.

Fordelingen av garantiansvaret på de to ordningene vil beregnes ut fra leveranser til de to ordningene året forut for tapsåret, likevel begrenset til den kreditt som banken og produsenten har inngått avtale om og som ligger innenfor samlet kredittgrunnlag.

3.3.16 Forsikring av pantsatt løsøre

Hvis produsentens aktiva (redskaper, maskiner, besetning, avling, motorvogn m.v.) tjener som pant for banken, må produsenten sørge for å holde det tilstrekkelig forsikret til enhver tid, slik banken krever det. Banken er berettiget til å dekke forsikringspremien for produsentens regning.

Erstatning som følge av at pantsatt løsøre blir skadet eller går tapt, skal i sin helhet brukes til innfrielse eller nedbetaling av gjelden, hvis banken forlanger det.

Før driftskreditten stilles til disposisjon, kan banken kreve fremlagt forsikringsattest på blankett som er godkjent av banken.

Kravet om forsikring av pantsatt løsøre er tatt inn i driftskredittkontrakten.

3.3.17 Bruk av gjeldsbrev

Etter avtale mellom partene i ordningen, er det adgang til å benytte et gjeldsbrev hvor produsenten samtykker til inndrivelse uten søksmål, såkalt eksigibelt gjeldsbrev. Hjemmel for å gjøre et gjeldsbrev eksigibelt, finnes i tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 bokstav a.

Bruken av gjeldsbrevet tar sikte på å skaffe et tvangsgrunnlag i tillegg til pantesikkerheten, dersom driftskreditten misligholdes. Uten gjeldsbrev måtte banken ha fått dom for kravet. Gjeldsbrevet kommer som et tillegg til selve driftskredittkontrakten og panteretten i fordringer, landbruksløsøre o.l.

Det er opp til den enkelte bank om den vil gjøre bruk av gjeldsbrevet.

3.3.18 Driftskreditt til forpaktere

Driftskreditt til forpaktere av bruk kan gis på linje med brukere som eier gården. Normalt vil også forpaktere kunne overta det historiske grunnlaget for driftskreditt som finnes på bruket uten spesiell søknad om garanti, se punkt 3.2.4.

En virksomhet basert på forpaktning er nødvendigvis mindre langsiktig enn når eieren selv driver bruket. Det bør foreligge en forpaktningsskontrakt hvor bl.a. forpaktningens varighet framgår. Det er viktig at dette blir tatt med i vurderingen ved innvilging av driftskreditt.

3.3.19 Driftskreditt til aksjeselskaper

Innen tradisjonelt landbruk forekommer aksjeselskaper svært sjelden som ansvarlige brukere. Det har imidlertid forekommet innen avgrensede bransjer.

Dersom kriteriene for å få driftskreditt etter ordningen ellers er oppfylt, kan aksjeselskaper bli innvilget driftskreditt på linje med personlige brukere.

Det kan imidlertid være riktig med noe forsiktighet og årvåkenhet ved innvilging av driftskreditt til slike søkere på grunn av deres begrensede ansvar. Ofte er aksjeselskapet bare et driftsselskap som forpakter bruket, gjerne av vedkommende som er ene- eller hovedaksjonær i driftsselskapet. Dersom aksjeselskapets eiendeler er av liten verdi, bør det i slike tilfeller vurderes å kreve tilleggssikkerhet for driftskreditten, for eksempel i form av kausjon eller tredjemannspant.

3.3.20 Driftskreditt til samdrift

Med samdrift menes at to eller flere gardbrukere lar sine arealer og besetninger helt eller delvis inngå i felles produksjon, og avkastningen fordeles etter nedlagt arbeid, areal og kapital.

Samdriften er en egen juridisk enhet. Den vanligste organisasjonsformen er ansvarlig foretak. Deltakerne kan i så fall enten hefte solidarisk for gjelden (ANS), eller for hver sin (brøk)del av selskapets samlede gjeld (delt ansvar – DA). Selskapsdannelsen må dokumenteres med firmaattest.

Samdrift innen melkeproduksjon, som er det mest vanlige, må være godkjent i medhold av forskrift om kvoteordning for melk.

For at en samdrift skal kunne delta i oppgjørs- og driftskredittordningen, må samdriften ha fått tildelt eget produksjonsnummer, og det er samdriften som må være leverandør av varer og mottaker av oppgjørsbeløpene. Driftskredittkontrakten inngås med samdriften.

Dersom bare deler av deltakernes produksjoner inngår i en samdrift, må banken inngå driftskredittkontrakt med samdriften i tillegg til kontrakten med hver av deltakerne som driver produksjon utenom samdriften.

Så sant det ved etablering av samdrift ikke skjer endringer i produksjoner eller reduksjon i produksjonsomfanget, kan samlet historisk grunnlag for de produsentene og de produksjonene som inngår i samdriften danne grunnlag for samdriftens driftskreditt. Det må samtidig sørges for at eventuell driftskreditt hos de deltakende brukerne avvikles eller tilpasses den produksjonen som fortsatt skal skje på de enkelte brukene.

Behov for sidesikkerhet for samdrifter organisert som ansvarlige foretak med solidarisk ansvar (ANS) kan trygt vurderes på lik linje med driftskreditter til personlige brukere. Dersom ansvaret er fordelt mellom deltakerne etter eierandel (DA), kan behovet for sidesikkerhet være noe større. Er samdriften organisert med begrenset ansvar, gjelder samme vurdering som for AS, jfr. håndbokas pkt 3.3.20.

4. BANKENES SIKKERHETER.

4.1 Generelt om sikkerhetene ved ordningen

Sikkerhetene for bankene innenfor ordningen er følgende:

A) Det følger av overenskomsten at produsenten skal pantsette alle eksisterende og fremtidige oppgjørskrav på vareavtakerne for vareleveranser. Pantesikkerheten gis rettsvern ved at vareavtakeren underskriver notifikasjonsskjemaet og returnerer dette til banken. Det vises til panteloven §§ 4-4 og 4-5.

B) Videre bestemmes i overenskomsten at hvis banken ut fra en vurdering av tapsrisikoen ved det enkelte engasjement finner det nødvendig, kan den i tillegg til A) kreve pantsettelse av landbruksløsøre (landbrukspant), eventuelt også av motorvogner (panteloven §§ 3-9 og 3-8).

Bl.a. følgende objekter inngår i landbrukspantet: maskiner, redskap, avling, tømmer, buskap, såvarer, gjødsel og drivstoff.

Landbrukspantet (panteloven § 3-9) omfatter imidlertid ikke

- traktorer, selvgående skurtreskere og andre motorvogner
- registreringspliktig tilhenger o.l.
- avling på rot
- fast teknisk utstyr i bygninger og anlegg

Motorvognpant er hjemlet i pantelovens § 3-8. Det er ingen betingelse at kjøretøyet er registreringspliktig, men kriteriet er at det drives frem av egen motor. Dog regnes registreringspliktig tilhenger som motorvogn i denne forbindelse.

Det er i utgangspunktet opp til banken å vurdere behovet for tilleggsikkerhet. Vareavtakerne kan imidlertid i visse tilfelle sette som krav for å gi garanti at banken etablerer slik sikkerhet. Dette gjelder spesielt i forbindelse med tidsavgrenset garanti som gis for kreditt som er gitt på grunnlag av fremtidig produksjon, og vil være basert på en konkret vurdering av den enkelte produsent.

Dersom det tas tilleggspant for driftskreditten, skal dette markeres på driftskredittkontrakten, og det skal utstedes separate sikkerhetsdokumenter/ pantsettelseserklæring.

C. Vareavtakerne og Statens Kornforretning står som garantister overfor bankene. Garantien dekker 50% av bankens beviselige tap på den enkelte driftskreditt. Garantien er således gitt som simpelt forløfte (ikke selvskyldnerkausjon). Dette innebærer at banken først må forsøke alle andre muligheter for å få dekket gjelden før den kan reise krav om at

garantiansvaret skal bli effektivt. Bl.a. skal alle pantsatte aktiva være realisert.

Garantien gjelder bare for driftskreditter som er gitt i henhold til overenskomsten og senere vedtatte retningslinjer. Dette innebærer bl.a. at garantien for den enkelte driftskreditt normalt er begrenset oppad til 20% av de oppgjør som danner kredittgrunnlaget for den enkelte produsent.

Dersom produsenten har overtrukket sin kredittgrense, omfatter garantien ikke overtrekket med mindre dette er godkjent av vareavtakeren som tilleggskreditt. Dersom overtrekket skyldes påløpne renter og omkostninger, dekker garantien hele beløpet.

Ved en garantierklæring av 1. oktober 1979 med senere tillegg fra de 6 næringsorganisasjoner og Statens Kornforretning, godkjent av de to bankforeninger, stiller næringsorganisasjonene/Statens Kornforretning ettergaranti dersom noen av vareavtakerne ikke skulle klare sine garantiforpliktelser.

Garantistene har oppnevnt et utvalg, Garantiutvalget, som administrerer garantiordningen. I forbindelse med garantiforvaltningsfunksjonen, har ettergarantistene opprettet et fond som står på sperret konto.

4.2 Garanti for kreditt gitt på grunnlag av fremtidig produksjon

I punkt 3.2.5 er omtalt forutsetningene for å kunne gi driftskreditt ved nyetablering, produksjonsøkning m.v. Det er vareavtakeren som avgjør om han vil stille garanti for slik utvidet kreditt. Det skal benyttes særskilt blankett. Fremgangsmåten ellers er beskrevet på blankettens bakside.

Driftskreditt på grunnlag av fremtidige leveranser og garanti for denne bør normalt bare innvilges inntil 12 måneder fremover. Av praktiske grunner bør banken og vareavtakeren tilpasse kreditt-/garantitiden slik at banken kan benytte seg av lagenes årsoppgaver fra forrige år når spørsmålet om kreditt på ny skal vurderes ved garantitidens utløp.

Vareavtaker kan sette vilkår for å gi garanti i slike saker, for eksempel at banken sikrer engasjementet utover det som ordningen foreskriver. Ofte gis garanti under forutsetning av at banken tar pant i landbruksløsøre til sikkerhet for driftskreditten.

Når kreditten på grunnlag av fremtidige leveranser utløper, og produsentens kredittgrunnlag opprettholdes, vil den allerede utstedte «midlertidige» garantierklæring gjelde i det videre forholdet, og det er ikke nødvendig å innhente noen ny garantierklæring fra vareavtakeren. Det er heller ikke nødvendig med formelle varslingsprosedyrer i slike tilfeller.

Det skal også søkes om særskilt garanti

- dersom en ny eier overtar gården ved konkurs, tvangsauksjon eller i forbindelse med gjeldsnedskrivning
- ved omlegging av produksjonen

Så langt det er praktisk mulig skal den samme prosedyre benyttes i disse tilfeller som ved søknad om garanti for kreditt gitt på grunnlag av fremtidig produksjon.

4.3 Mislighold av driftskredittkontrakten

Dersom produsenten vesentlig misligholder noen av sine forpliktelser overfor banken, kan banken heve driftskredittkontrakten og kreve full innfrielse av sitt tilgodehavende. Denne og andre hevingsgrunner fremgår av «Alminnelige lånevilkår for driftskreditt» bak på kontraktsformularet.

Etter lånevilkårene for driftskreditt, kan driftskreditten også sies opp fra hver av partene med en måneds varsel. For oppsigelse kreves ikke noen misligholdsgrunn som for heving, men for at banken skal kunne si opp kreditten, må det likevel foreligge en saklig grunn.

Foreligger hevingsgrunn, fremgår av overenskomsten pkt. 12 at banken skal søke å inndrive sitt utestående krav med tilbørlig hurtighet.

Banken skal ved heving eller oppsigelse av driftskreditten gi produsenten klar beskjed om dette og stanse alle videre utbetalinger fra kontoen; ikke bare foreta midlertidig sperring eller lignende.

Banken skal ved opphør av driftskreditten også gi melding til vareavtakerne i egenskap av garantister, jfr punkt 3.3.9 foran.

4.4 Garantiansvarets forfall

Garantien fra vareavtakerne er en simpel garanti, og forfaller først når banken har utnyttet sine andre dekningsmuligheter hos produsenten.

Overenskomsten punkt 12 fjerde ledd gir ytterligere anvisning for hvor langt banken skal gå i sin forfølging mot produsenten før garantiansvaret forfaller: Hvis ikke sikkerhet stilles på annen måte, skal banken søke utlegg for sin fordring. Skritt ut over dette bør banken ta i samråd med garantisten. Viser det seg ved forsøkt utleggsforretning eller på annen måte at kravet er helt eller for en del uerholdelig, eller innstilles inndrivelsen etter samråd med garantisten, anses garantien som forfalt og garantisten overtar kravet.

Etter alminnelig kausjonslære forfaller videre den simple kausjon når hoveddebitor går konkurs. Fordi man i driftskredittordningen garanterer

for 50 prosent av bankens tap, har man ved produsentens konkurs imidlertid fulgt den praksis at først når det er klart hvor mye som vil bli utbetalt i dividende fra boet (og derigjennom får klarhet i hvor stort tapet blir), foretar garantisten utbetaling på grunnlag av garantien.

Ved gjeldsordning etter konkursloven eventuelt unntaksvis etter gjeldsordningsloven, har det vært alminnelig antatt at simpelt kausjonsansvar for den del som faller bort ved gjeldsordningen, forfaller straks gjeldsordning er vedtatt eller stadfestet. Banken bør imidlertid ikke vedta noen nedskrivning på driftskreditten uten at det er utarbeidet realistiske drifts- og likviditetsplaner som dokumenterer at brukets økonomi etter nedskivingen blir akseptabel. Banken bør også forelegge spørsmålet om nedskrivning for garantisten. Hvilket garantiansvar som banken kan forvente fra vareavtakerne ved åpning av ny driftskreditt etter gjeldsordning, skal banken avklare ved direkte forespørsel til garantisten. Nærmere om dette vises også til punkt 4.17 nedenfor.

4.5 Garantiansvarets omfang

Garantien er en simpel garanti og dekker derfor bare tap etter at det ikke er mer å hente hos produsenten. Innbetalinger fra produsenten, såvel frivillige betalte som tvangsinnndrevne beløp, skal derfor normalt gå til forholdsvis fradrag i garantistens ansvar.

Dette gjelder likevel ikke dersom banken også har andre utestående fordringer hos produsenten. Selger f.eks. produsenten bilen sin og betaler salgssummen til banken, må banken selvfølgelig ha anledning til å la innbetalingen gå til nedbetaling av billånet. Andre innbetalinger fra produsenten må banken på tilsvarende måte kunne la gå til nedbetaling av andre mellomværender enn driftskreditten.

Hva spesielt gjelder innganger som skyldes oppgjør fra vareavtakerne til produsenter etter oppsigelse, vises til punkt 4.6 nedenfor.

Når garantisten skal beregne sitt ansvar, tas utgangspunkt i trukket kreditt på oppsigelsesdato for driftskredittkontoen. Det er bare den saldo som ligger innenfor en driftskredittkontrakt etablert og endret/vedlikeholdt i samsvar med retningslinjene i overenskomsten, som er garantert. Dvs. overtrekk, med eller uten bankens samtykke, faller utenfor garantien. I saldoen gjøres så fradrag for oppgjør for ordinære leveranser som kommer inn på driftskredittkontoen etter oppsigelsen, se punkt 4.6 nedenfor. Andre innganger fra produsenten som ikke skal dekke andre mellomværender, skal også redusere driftskreditten. Renter på den saldo som er innenfor overenskomsten legges deretter til. Bankens omkostninger ved inndrivelse av driftskreditten, f.eks. utenrettslige inndrivelsesomkostninger og kostnader ved utleggsforretning, se overenskomsten pkt. 12 annet ledd legges også til. Garantisten dekker så halvparten av den saldo (inklusive omkostninger) som fremkommer.

Ofte har en produsent flere driftskredittkontrakter, dels fordi han leverer ulike varetyper, men av og til også fordi han har flere vareavtakere for samme varetype. I slike tilfelle vil flere garantister være berørt, og det må foretas en fordeling av ansvaret på grunnlag av leveransenes størrelse til de ulike vareavtakere, normalt i siste oppgjørsår.

4.6 Oppgjør etter oppsigelse

Etter at banken har sagt opp driftskredittkontrakten, vil det normalt komme oppgjør for ordinære leveranser inn på driftskredittkontoen. Dette er midler som kommer inn i henhold til den pantsettelse av enkle fordringer som overenskomsten pkt. 9 forutsetter skal skje. Disse midler skal derfor benyttes til å betale ned utestående på driftskredittkontoen innenfor den kreditt som er bevilget.

Dersom saldo på driftskredittkontoen overstiger bevilget kreditt i henhold til kontrakten, og dette ikke er godkjent av garantisten, skal det overskytende beløp ikke dekkes av innkomne oppgjør, med mindre det overskytende beløp skyldes påløpne renter og omkostninger.

Dersom banken har tatt pant i landbruksløsøre for spesielt å sikre driftskreditten, skal oppgjør for leveranser som er skjedd etter at banken har sagt opp driftskredittkontrakten eller tiltrådt pantet ved å sende varsel etter tvangsloven § 4-18, godskrives driftskredittkontoen. Bankens må i så fall kunne gjøre fradrag for utgifter banken har hatt til bevaring av pantet mv etter oppsigelse av kontrakten og fram til salg.

4.7 Tilleggssikkerhet, pant i landbruksløsøre og motorvogner

I overenskomsten av 1968 er det i punkt 9 en bestemmelse om at banken kan kreve tilleggssikkerhet av produsenten ved pant i redskaper, besetning, avling mv (landbruksløsøre, panteloven § 3-9) og i motorvogn (panteloven § 3-8). Det er viktig at bankene tar skritt til slik pantsettelse, gjerne i samråd med garantisten, når en forsvarlig kredittvurdering tilsier det.

4.8 Garantiansvar ved skifte av varemottaker

Partene i overenskomsten har vedtatt at følgende praksis skal legges til grunn når det gjelder beregning av garantiansvar ved skifte av varemottaker:

1. Garantiansvaret ved skifte fra lag til privat slakteri/ grossist og vice versa

Når en produsent som har levert til en varemottaker tilsluttet samvirkeordningen går over til å levere til en varemottaker tilsluttet privatordningen, må banken inngå en ny driftskredittkontrakt med produsenten, varsle slakteri/grossist om at pant er tatt i oppgjørsbeløpene og få tilbakemelding på dette varselet fra slakteriet/grossisten.

Varemottakers garantiansvar trer i kraft fra den dato banken mottar elektronisk tilbakemelding fra varemottaker på varselet om pantsettelse av oppgjørsbeløpene. Denne tilbakemeldingen inneholder også varemottakers garantierklæring, jf punkt 3.3.14. Samtidig fritas den tidligere garantisten for sitt garantiansvar.

Tilsvarende gjelder dersom en produsent går over fra å levere innen privatordningen til å levere til en vareavtaker tilsluttet samvirkeordningen. Garantiansvaret overtas således av vareavtakeren fra det tidspunkt varemottaker har gitt tilbakemelding på varselet om pant.

Dersom den nye varemottakeren ikke ønsker å gi slik tilbakemelding på bankens varsel, anses forutsetningen for bankens driftskredittkontrakt ikke lenger for å være til stede. Banken skal i slike tilfeller si opp driftskredittkontrakten og plikter å fremme sitt krav overfor produsenten så raskt som mulig, jfr. overenskomsten pkt. 12. Hvis tap oppstår, gjelder tidligere varemottakers garanti. Varigheten av dette garantiansvaret må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Det er svært viktig at nye vareavtakere som er tilsluttet driftskredittordningen, er lojale og bidrar til at et skifte skjer på en praktisk og god måte. Hvis vareavtakeren ikke ønsker å stille garanti for sin nye leverandør, må han meddele dette til banken uten opphold.

2. Garantiansvaret når produsenten skifter til mottaker som ikke er tilsluttet noen av ordningene

I et slikt tilfelle er forutsetningen for driftskredittavtalen banken har med produsenten ikke lenger til stede, og banken må si opp avtalen, dvs. at utestående kreditt forfaller til betaling. Dersom tap oppstår, må banken kunne kreve dette refundert, i henhold til overenskomsten, av det lag/det slakteri/den grossist som tidligere mottok leveranser fra vedkommende produsent, jfr foregående punkt.

4.9 Garantiansvaret for varemottakere som melder seg ut av ordningen

Dersom produsenten begynner å levere til en annen varemottaker innen driftskredittordningen (enten i privatordningen eller samvirkeordningen) i stedet for til den som har meldt seg ut, vil garantiansvaret for den

uttredende varemottaker falle bort straks den nye varemottakeren har blitt forpliktet som garantist ved å gi tilbakemelding på bankens varsel om pant i oppgjør, se om dette i punkt 4.8 ovenfor.

Fortsetter produsenten å levere til varemottakeren som har meldt seg ut, blir for så vidt dette samme situasjon som ved produsentens overgang til ny varemottaker som ikke er med i ordningen, se punkt 4.8 ovenfor. Dette betyr at selv om banken snarest skal søke å nedregulere kreditten i samsvar med nedgangen i kredittgrunnlaget som følge av utmeldelsen, se punkt 3.2.8, vil garantistens ansvar først opphøre når nedreguleringen er gjennomført.

4.10 Dokumentasjon til garantisten i tapssaker

Når banken har fastslått det endelige tapet på driftskreditten, dekkes halvparten av dette av garantisten. Banken sender saken til Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund, Garantiutvalget, Østensjøveien 39/41, 0667Oslo med dokumentasjon. Slik dokumentasjon skal minimum bestå av

1. Kopi av driftskredittkontrakten
2. Kopi av alle utstedte notifikasjonsskjemaer, enten kopi av den som er utstedt på papir eller utskrift fra varemottakers tilbakemelding i den webbaserte løsningen
3. Kopi av garantierklæringen
4. Utskrift av driftskredittkontoen for de siste 2 år kreditten har vært i bruk
5. Erklæring fra namsmannen (lensmannen) om at intet er å hente hos vedkommende eller annen dokumentasjon som viser det samme, for eksempel kopi av boinnberetningen dersom produsentens bo er tatt under behandling som gjeldsforhandlingsbo eller konkursbo

Dokumentasjonen skal følges av en redegjørelse som gir bakgrunn for at tapet er oppstått, tidspunktet for oppsigelse av kontrakten, tapets størrelse og hvordan dette er beregnet, om banken har tatt tilleggssikkerheter og eventuelt andre opplysninger som antas å være relevante i saken. Det er viktig at disse opplysningene er så fullstendige som mulig, og blir gitt i en slik form at det ikke gir grunnlag for misforståelser.

4.11 Uenighet i tapssaker. Forhandlingsløsning

De fleste av garantisakene er kurante i den forstand at garantisten dekker halvparten av tapet på den enkelte driftskreditt etter krav fra banken.

I enkelte tilfeller kan imidlertid garantisten være uenig i beregninger eller ha innvendinger mot bankens fremgangsmåte e.l. Ofte kan dette bero på misforståelser av faktiske forhold som lar seg oppklare over telefon eller eventuelt i et møte.

Partene har blitt enige om følgende retningslinjer for behandling av tapssaker hvor det oppstår uenighet mellom banken og garantisten:

1. Innledning

Det er ikke foreskrevet noen løsningsmodell for saker hvor det oppstår uenighet mellom bank og garantist/Garantiutvalg om spørsmål vedrørende beregning av refusjon i tapssaker.

Partene er enige om at å bringe saker inn for rettsapparatet er en kostbar og tidkrevende prosess som bør forbeholdes prinsipielle saker av stor betydning. Det forutsettes derfor at det først gjennomføres forhandlinger mellom partene i slike saker.

2. Formål med forhandlinger

Formålet med forhandlinger må være å komme frem til omforente løsninger som begge parter kan se seg tjent med i lys av intensjonene bak oppgjørs- og driftskredittordningen. Dette må innebære at partene ikke bør binde seg opp i fastlåste oppfatninger av generelle forhold, men være innstilt på å finne fornuftige løsninger i den enkelte sak.

3. Forhandlingsregler

Hvis banken i første omgang bestrider Garantiutvalgets syn, for eksempel de prinsipper som er lagt til grunn ved beregningen, skal banken ta saken direkte opp med Garantiutvalget. I denne fasen kan det være praktisk med et møte mellom partene for å klargjøre faktiske forhold, oppklare misforståelser osv. Bankene kan eventuelt be om ny behandling, og banken kan ta opp saken med sin bankforening.

Saker som sendes bankforeningene må ha en viss prinsipiell interesse, og må ikke være av en slik art at problemstillingene åpenbart er beskrevet i overenskomsten, håndboken eller vedtatte retningslinjer og presiseringer.

Dersom en bank tar opp en tapssak med sin bankforening, skal banken gi Garantiutvalget melding om dette.

Bankforeningene kan velge å avvise og ta opp saken eller å gå videre med den. Dersom saken avvises, kan banken fritt følge opp saken på egen hånd via rettsapparatet.

Dersom Sparebankforeningen i Norge eller Den norske Bankforening tar opp saken, er det vedkommende bankforening som formelt sett fremstår som forhandlingspart overfor Garantiutvalget.

I forhandlingsmøter er det adgang for foreningene å ha med representanter for vedkommende bank for å klargjøre faktiske forhold o.l.

Tilsvarende er det adgang for Garantiutvalget å ha med representanter fra vedkommende vareavtaker.

Dersom det oppstår faglig uenighet om for eksempel juridiske spørsmål under forhandlingene, bør det være anledning til å få disse utredet av en nøytral instans. Fordelingen av kostnadene ved dette avtales i den enkelte sak.

Resultatet av forhandlingene er bindende for Garantiutvalget og for vedkommende bank såfremt det foreligger fullmakt om dette.

4. Voldgift

Dersom partene ikke kommer frem til enighet ved forhandlinger, kan saken bringes inn for en voldgiftsdomstol med endelig virkning for partene. Voldgiftsretten skal settes i Oslo.

4.12 Oppgjør er pantsatt til flere enn banken

Det kan tenkes at en produsent har pantsatt kravet på oppgjørene til flere banker eller andre kreditorer. Avgjørende er her hvem som først fikk rettsvern for sitt pantekrav (panteloven § 1-13). Konkurrerer banken med annen panthaver om pant i enkle pengekrav (panteloven § 4-5), blir det avgjørende hvem vareavtakeren først fikk melding om.

Ved pant i alle produsentens utestående krav samlet (factoring, panteloven § 4-10), oppnås rettsvern ved tinglysing i Løsøreregisteret (Brønnøysund). Hvor annen factoringpanthaver konkurrerer med bankens pant i enkle krav, er det avgjørende om vareavtakeren fikk melding om bankens pant før eller etter at tinglysing skjedde.

Det finnes for øvrig i pantelovens § 4-10 en bestemmelse om at den som har pant i enkle fordringer kan gå foran factoringpanthaver, selv om vedkommendes rettsvern ble etablert først etter at factoringpantet ble tinglyst. Betingelsen er at panthaver i enkle fordringer ikke kjente factoringpantet og var i aktsom god tro i så måte.

4.13 Andres utlegg i oppgjørene

Utlegg som tas i oppgjørskravene etter at vareavtakeren har mottatt bankens varsel om pantsettelsen, får prioritet etter bankens krav. Det

samme gjelder for utleggstrekk. I praksis vil et utlegg i oppgjørskrav med prioritet etter bankens fordringspant være lite verd for utleggshaver.

Eventuelle senere avtaler mellom produsenten og hans kreditorer kan heller ikke berøve banken førsteretten til oppgjørene.

Derimot kan utlegg tas i den kreditsaldo som produsentens driftskredittkonto i banken måtte vise.

4.14 Utlegg eller pant i produktene

Det som er sagt foran gjelder utlegg/pant i selve oppgjørene for produktene. Når det er tatt utlegg eller pant i produktene, for eksempel i slaktedyrene (panteloven § 3-9), skal oppgjør ved tvangsrealisasjon av slaktedyrene gå til panthaver med pant i slaktedyrene og ikke til driftskredittbanken med pant i oppgjørskravene. Dette gjelder uansett om utlegget/pantet i produktene er etablert før eller etter bankens pant i oppgjørskravene. Hvis panthaver i slaktedyrene forestår underhåndssalg av slaktedyrtil vareavtakeren, bør vareavtakeren avklare med både panthaver i oppgjørskravene og panthaver i slaktedyrene hvem oppgjøret skal betales til. Blir de to panthaverne ikke enige, bør vareavtakeren søke juridisk bistand før utbetaling finner sted.

4.15 Konkurs og retten til oppgjørene

Vareleveranser som finner sted etter konkurs er åpnet, anses som boets realisasjon av aktiva, og oppgjøret for slike leveranser må skje direkte til bobestyrer.

Hvis konkursen inntreffer etter at varene er levert, men før oppgjøret finner sted, må banken ha rett til oppgjørsbeløpet så fremt banken har fått rettsvern for panteretten (ved at varsel om pantsettelsen (notifikasjonen) er mottatt av vareavtakeren). I så fall kan oppgjøret sendes banken med befriende virkning for vareavtakeren.

I tvilstilfelle bør det tas kontakt både med bank og bobestyrer. Er disse enige i oppgjørsmåten, er saken grei. Oppstår det uenighet om retten til oppgjørene, bør vareavtakeren søke juridisk bistand før det tas standpunkt til tilbakeholdelse, utbetaling til en av partene eller eventuelt deponering av beløpet.

4.16 Skifte av bankforbindelse

Dersom en produsent ønsker å skifte bankforbindelse, bør den nye bankforbindelsen overta hele driftskredittforholdet.

Når den nye banken sender varsel til varemottaker om pantsettelsen (notifikasjon) og at oppgjørskravene skal innbetales til den nye driftskredittkontoen, må den påse at dette samordnes med melding fra den gamle banken om at det tidligere driftskredittforholdet er oppgjort og at den gamle bankens pant og krav på oppgjørene er falt bort.

Som nevnt i pkt. 3.3.14, løper garantiansvaret fra varemottakers tilbakemelding på bankens varsel om pant i oppgjørsbeløpene, og utbetalinger før mottak av slik tilbakemelding fra varemottaker skjer uten garanti. For at garantisten skal ta på seg større ansvar i en overgangssituasjon enn det som følger av overenskomsten, må Garantiutvalget gi uttrykkelig erklæring om det.

4.17 Gjeldsordning for produsenten

Faller produsentens forpliktelser bort ved gjeldsordning etter konkurslov eller gjeldsordningslov, gir ikke de nevnte lovene noe klart svar på hvilket ansvar garantisten har. Det er imidlertid rimelig sikkert at garantistens ansvar ikke faller bort selv om hovedkravet faller bort ved tvungen gjeldsordning, og helt klart er dette hvis banken har stemt mot gjeldsordningen. Ved frivillig gjeldsordning må det også antas at garantistens ansvar består dersom det var en økonomisk fornuftig disposisjon å ettergi produsenten.

En bank som vil innlate seg på gjeldsordning for driftskredittkunder, bør alltid varsle garantisten og løpende avklare den videre saksbehandling, slik at det ikke oppstår uenighet om garantiansvaret. (De lokale vareavtakerne har forutsetningsvis allerede blitt varslet om produsentens økonomiske problemer i hht pkt 3.3.9.) Ofte vil man ved slik tidlig kontakt mellom bank og garantist også kunne finne fram til løsninger uten at saken bringes inn for rettsapparatet til formell behandling.

Hvis banken innlater seg på forhandlinger med produsenten om gjeldsordning, bør banken alltid ta initiativ til at det blir utarbeidet realistiske drifts- og likviditetsplaner som dokumenterer at brukets økonomi etter gjeldsnedskrivningen blir akseptabel. Slike planer vil garantisten også kreve blir fremlagt før han tar stilling til spørsmålet om gjeldsordning og fortsatt garanti for videre driftskreditt.

Normalt er det bare ikke-pantesikret gjeld som faller bort ved en gjeldsordning. Pantelikret gjeld derimot skal være uberørt av gjeldsordningen. Ettergivelse skal således ikke skje for den delen av driftskreditten som er sikret med pant som er øremerket driftskreditten.

Garantisten vil i utgangspunktet bare akseptere gjeldsnedskrivning av driftskreditten i samme forhold som nedskrivning skjer for bankens øvrige usikrede engasjementer.

Garantiansvaret for den del av gjelden som faller bort ved gjeldsordningen, forfaller straks til betaling.

Garantisten dekker således halvparten av det ettergitte beløp. Det er bare ettergitt kreditt som er trukket innenfor rammen av ordningen (med tillegg av renter) som vil dekkes av garantien (f eks ikke overtrekk, herunder såkalt tillatt overtrekk).

Den del av driftskreditten som ikke blir ettergitt, hefter garantisten fortsatt for. Garantisten vil normalt være innstilt på å hefte for gjenværende del av gjelden som en løpende kreditt. Banken må i så fall innhente ny garantierklæring fra garantisten. Dette betyr at ved innbetalinger til driftskredittkontoen slik at gjelden kommer under limit på den nye, reduserte rammen, kan banken tillate at produsenten igjen trekker på kontoen opp til den nye rammen.

Garantiansvaret for den resterende del av gjelden forfaller først dersom gjeldsordningsavtalen misligholdes og utestående ikke lar seg inndrive.

Dersom pant som er øremerket driftskreditten blir realisert i forbindelse med gjeldsordningen, skal provenyet av dette gå til å dekke den del av driftskreditten som ikke er bortfalt (en del av gjelden falt ikke bort ved gjeldsordningen nettopp fordi den var pantesikret). Banken bør i så fall normalt også redusere den nye, reduserte kreditten tilsvarende med panteprovenyet. Dvs den nye, reduserte rammen reduseres foruten med ettergivelsesbeløpet, også med provenyet ved realisasjonen av pantet. Ved dette får også garantisten «nyte godt av» det øremerkede pant i form av redusert ansvar for den gjenværende kreditt. Oppgjør for produsentens ordinære leveranser til vareavtakerne anses ikke som realisering av pant i denne forbindelse. Dersom banken er villig til å gi produsenten en større kreditt etter realisasjonen av øremerket pant enn ovenstående skulle tilsi, må banken ta dette forholdet opp med vareavtaker/garantist.

Det er etter loven i utgangspunktet ikke noe til hinder for at den som er underlagt gjeldsordning tar opp nye lån og kreditter i gjeldsordningsperioden. Vareavtakerne/garantiutvalget er imidlertid som garantist ikke innstilt på å påta seg noe utvidet ansvar i gjeldsordningsperioden, med mindre det foreligger helt spesielle omstendigheter. Banken må derfor søke garantisten i tilfelle den ønsker å utvide driftskreditten ut over restansvaret (den nye, reduserte rammen) i gjeldsordningsperioden (som normalt vil være på 5 år).

Dersom produsenten må avvikle og garantiansvaret blir aktuelt i gjeldsordningsperioden, gjelder de alminnelige regler om omfanget av garantiansvaret for den nye, reduserte kreditten: Det skal bli gjort fradrag for pantesikkerhet som er øremerket for driftskreditten.

Etter at gjeldsordningsperioden er over, er det ikke noe til hinder for at banken gir ny driftskreditt basert på overenskomsten. Det skal da ikke på noen måte tas hensyn til at vareavtakerne har dekket deler av sine garantiforpliktelser.

4.17.1 Eksempel

Et enkelt eksempel kan belyse problemstillingen. Vi tenker oss følgende:

- Driftskreditt i samsvar med overenskomsten kr 100.000,-
- Utestående krav mot vareavtakerne pr vedtatt/
stadfestet gjeldsordning (fordringspant) kr 20.000,-
- Det ettergis ved gjeldsordningen kr 40.000,-
(dvs 50% av usikret gjeld ettergis)

Ved avvikling uten gjeldssanering ville garantistens ansvar blitt 50 % av kr 80.000 (kr 100.000,- fratrukket pantesikkerhetene på kr 20.000,- , dvs kr 40.000,-.

Ved gjeldsordning har vi i eksempelet tenkt oss at banken ettergir kr 40.000,-. Garantisten kan da straks kreves for halvparten av dette, dvs kr 20.000,-. Garantisten skulle deretter i samsvar med ovenstående i fortsetningen hefte for en løpende driftskreditt på inntil kr 60.000,-.

4.18 Generelt om partenes ansvar

Oppgjørs- og driftskredittordningen er et system som forutsetter kontraktsforhold mellom flere parter på grunnlag av overenskomsten av 1968. Partene (produsent, bank, vareavtaker og organisasjoner) har rettigheter og plikter, og det er viktig at det i den enkelte sak leves opp til disse på en lojal og kompetent måte. Pliktene fremgår av overenskomsten, kontrakter og garantierklæringen og er utdypet i denne håndbok og i senere rundskriv. Det er generelt nødvendig å følge god forretnings- og bankskikk.

Eksempler på viktige forholdsregler for å unngå tap, er vareavtakernes årsoppgaver og plikt til å la alle oppgjør gå inn på driftskredittkonto, samt bankenes handlemåte ved nedtrapping av kredittene.

Manglende oppfyllelse av partenes plikter kan føre til tap eller mertap, som i alvorlige tilfelle kan medføre at en av partene krever en annen fordeling enn at garantisten dekker halvparten av bankens tap.

4.19 Konvertering av driftskreditt til gjeldsbrevlån ved opphør av drift

Ved frivillig opphør av drift (det vil si uten at opphøret skyldes konkurs eller tvangssalg) der produsenten mangler økonomisk evne til å innfri driftskreditten umiddelbart og heller ikke kan skaffe sikkerhet til avløsning av garantien, kan kreditten konverteres til et gjeldsbrevlån.

Forutsetningen er at produsenten over noen tid forventes å kunne gjøre opp sitt mellomværende med banken. Alternativet ville være å inndrive oppsagt driftskreditt slik overenskomsten punkt 12 og håndbokens punkt 4.4 foreskriver, og eventuelt gjøre garantiansvaret gjeldende. Denne konvertering av driftskreditt avviker fra det som er omtalt i håndbokens punkt 3.3.5, som er et tiltak for å bedre produsentens finansieringsstruktur uten at det har bakgrunn i økonomiske problemer med fare for tap.

Hvis garantien skal beholdes ved konvertering av kreditten til gjeldsbrevlån, gjelder følgende retningslinjer:

- Banken må på forhånd varsle garantisten(e). I varselet skal det begrunnes hvorfor banken mener at den ved konverteringen kan unngå eller reduserer tap på driftskreditten. I varselet skal også angis lånets nedbetalingsplan.
- Gjeldsbrevlånet skal ikke overstige saldo på driftskreditten trukket opp innen rammen av ordningen, med tillegg av renter. Det vil si at gjeldsbrevlånet maksimalt kan være så stort som det beløp banken kunne ha søkt dekket 50 % av i henhold til garantien, dersom konvertering til gjeldsbrevlån ikke hadde skjedd.
- Gjeldsbrevlånet skal ha en nedbetalingstid på maksimalt 5 år.
- Garantiansvaret skal nedtrappes i samsvar med avtalt nedbetalingsplan. Blir renter eller avdrag ikke betalt som forutsatt (mislighold), stanser nedtrappingen av garantiansvaret dersom banken varsler garantisten(e) om misligholdet innen tre måneder etter misligholdet oppsto.
- Dersom det gis driftskreditt i hht overenskomsten til annen bruker av eiendommen før gjeldsbrevlånet er nedbetalt, skal banken redusere maksimal kredittramme tilsvarende restsaldo på gjeldsbrevlånet. Det kan likevel søkes om ny driftskreditt ut over foranstående etter de retningslinjer som gjelder ved nyetablering av produksjon, se pkt 3.2.4 og 3.2.5.

5. DIVERSE

5.1 Samarbeidsutvalget

Punkt 15 i overenskomsten av 1968 bestemmer at det skal opprettes et samarbeidsutvalg mellom avtalepartene.

Utvalget har til oppgave å følge med i hvordan ordningen virker, og påse at den tjener sin hensikt. Videre skal utvalget bidra til å fremskaffe oppgaver og statistikk.

Samarbeidsutvalget vedtar i praksis retningslinjer for praktisering av Oppgjørs- og driftskredittordningen, samt presiseringer av avtalen. Partene er enige om at vedtak i Samarbeidsutvalget skal anses som en del av regelverket rundt ordningen. Endringer i selve overenskomsten vil være en forhandlingssak mellom avtalepartene og behandles i de respektive organisasjoner. Samarbeidsutvalget trer sammen etter behov.

5.2 Informasjon om oppgjørs- og driftskredittordningen

Praksis viser at oppgjørs- og driftskredittordningen meget hensiktsmessig kan drøftes i forbindelse med møter som man avholder i banker og hos vareavtakere i ulike sammenhenger, for eksempel lokalt eller på fylkesplanet. Det anbefales at banker og vareavtaker søker å finne frem til egnede anledninger hvor en drøfting av oppgjørs- og driftskredittordningen kan finne sted.

Garantiutvalget/Kjøtt- og Fjørfebransjens Landsforbund og Finans Norge er innstilt på å delta i møter med informasjon, innlegg og redegjørelser om erfaringer en har høstet og andre spørsmål som måtte være aktuelle.

5.3 Elektronisk datautveksling mellom banker, vareavtakere og parter i overenskomsten

Med tanke på å effektivisere utvekslingen av informasjon mellom aktørene i driftskredittordningen, samt gi vareavtakerne og deres organisasjon bedre mulighet til å beregne sitt garantiansvar, har bankforeningene, (nå Finans Norge) Norsk Landbrukssamvirke og Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund blitt enige om at aktørene i ordningen bør utveksle en del informasjon elektronisk.

Etter avtalen skal Produsentregisteret samle inn/motta informasjon fra banker og varemottakere, behandle informasjonen og returnere resultatet av databehandlingen til rette vedkommende. Det er Produsentregisteret som hver år skal ta initiativ til at den enkelte oppgavepliktige gir informasjon som beskrevet nedenfor, sette tidsfrister for innlevering med videre.

Bankene, eventuelt bankenes datasentral, skal etter hvert årsskifte få oppgitt fra Produsentregisteret de driftskredittkontoer oppgavene skal gis for. Banken/datasentralen skal deretter for de oppgitte kontoer sende informasjon til Produsentregisteret om

- bevilgning pr konto og
- saldo pr konto

Bankene vil, eventuelt gjennom sin datasentral, motta følgende informasjon fra fra Produsentregisteret

- årlig overførte beløp fra det enkelte lag/varemottaker til vedkommende produsents driftskredittkonto
- sum årlig overførte beløp fra alle lag/varemottakere til vedkommende produsents driftskredittkonto
- brutto avregnet beløp fra det enkelte lag/varemottaker til vedkommende produsent som har driftskredittkonto i banken.

Lagene/varemottakerne skal etter hvert årsskiftet oppgi til Produsentregisteret informasjon om overført beløp gjennom året til den enkelte produsents driftskredittkonto, samt brutto avregnet beløp (inklusive merverdiavgift) i løpet av året for hver produsent. Lagene/varemottakerne vil motta informasjon om sitt samlede garantiansvar etter ordningen, beregnet på grunnlag av informasjon fra bankene om bevilget beløp, sammenstilt med mottatt informasjon om overførte oppgjørsbeløp.

Partene i avtalene, det vil si Kjøttbransjens Landsforbund, Norsk Landbrukssamvirke, og Finans Norge vil få statistikkinformasjon fra Produsentregisteret.

ANDRE DEL

6. AVTALER M.V.

6.1 Overenskomst av 30. mars 1968 mellom Den norske Bankforening, Sparebankforeningen i Norge og Kjøttbransjens Landsforbund om retningslinjer for en oppgjørs- og driftskredittordning for kjøttprodusenter.

1. Kjøttbransjens Landsforbund skal søke å utvirke at dets medlemmer som mottar slakt fra kjøttprodusenter (heretter kalt slakteriene) i størst mulig utstrekning benytter bankene for sine oppgjør med produsentene, enten direkte til produsentens bank eller til produsentens bank gjennom slakteriets bankforbindelse.
2. Den enkelte produsent kan velge hvilken bank han vil ha oppgjøret sendt til.
3. Den foran angitte oppgjørsordning gjennom bank skal danne grunnlaget for en driftskreditt for den enkelte produsent i den bank der oppgjørene settes inn.

Hvis den enkelte produsent ønsker å benytte seg av driftskreditt, treffer han avtale med vedkommende bank om opprettelse av en driftskredittkonto. Etter opprettelsen av driftskredittkonto skal alle oppgjørsbeløp til vedkommende produsent fra det slakteri som er tilknyttet ordningen, settes inn på denne konto.

4. Opprettelsen av en driftskredittkonto innebærer at vedkommende produsent kan tilstås, og i alminnelighet vil bli tilstått en driftskreditt på inntil 40% av det kredittgrunnlag som blir fastsatt for ham. Kredittgrunnlaget fastsettes i alminnelighet som summen av vedkommende produsents oppgjørsbeløp for siste år fra vedkommende slakteri, forutsatt at dette år ansees som et normalt produksjonsår for produsenten.
5. Ved åpningen av driftskredittkontoen fastsettes grunnlaget etter oppgave fra produsenten. Banken kan kreve oppgaven bekreftet fra slakteriet, og innhente opplysning om leveringsforholdet m.v. Slakteriet plikter å svare på slike henvendelser snarest mulig.

Driftskreditten reguleres dersom det skjer vesentlige endringer i kredittgrunnlaget. Reguleringer foretas i forhold til produsentens oppgjørsbeløp fra slakteriet i siste år, jfr. dog pkt. 4, siste punktum.

6. Ved eierskifte bør det kredittgrunnlag som er opparbeidet av den tidligere eier normalt kunne legges til grunn for den driftskreditt som den nye eier av gården søker. Samme prinsipp legges til grunn for driftskreditt til forpakter av samme gård.
7. Det er forutsetningen at bankene så langt de finner det forsvarlig skal innrømme søknader om driftskreditt i h.t. denne ordning. Det opprettes skriftlig avtale mellom produsenten og banken på formular som er godkjent av de tre parter i denne overenskomst.

Banken bør gi produsenten saldooppgave hvert kvartal eller halvår.

- 8.* For driftskreditten beregnes ikke kassekredittprovisjon. Vilkårene for øvrig avtales med banken. Renten skal ikke være høyere enn for vanlige kassekreditter på stedet, dog således at på steder hvor kassekredittprovisjon ellers vanligvis beregnes, gis kassekredittrenten et tillegg på inntil 1 prosent p.a.
- 9.* Til sikkerhet for driftskreditten skal produsenten etter nærmere avtale med banken i det enkelte tilfelle pantsette alle eksisterende og fremtidige enkle pengekrav som refererer seg til oppgjør for leveranser til slakteriet (panteloven § 4-4).

Banken sender melding til vedkommende slakteri om at driftskredittkonto er opprettet og om pantsettelsen av oppgjørskravene. Slakteriet plikter å bekrefte noteringen av pantsettelsen overfor banken, og samtidig meddele om det foreligger tidligere pantsettelse eller transport for samme produsent.

I særlige tilfeller hvor det ut fra en bankmessig vurdering ansees nødvendig, kan banken også kreve sikkerhet ved:

- utstedelse og tinglysing av pantobligasjon med pant i redskaper, besetning, avling m.v. (panteloven § 3-9)
- og/eller utstedelse og tinglysing av pantobligasjon med pant i motorvogn (panteloven § 3-8).

Ved inngåelsen av lånekontrakten benyttes formular som er godkjent av de tre parter i denne overenskomst. Ved etableringen av pantet og rettsvernet for samme anvendes de standardformulærer bankene til enhver tid benytter.

Om sikkerhet for driftskreditten vises for øvrig til pkt. 12.

10. Ordningen er ikke til hinder for at vanlige og innarbeidede forskudds- og trekkordninger til slakteriet kan opprettholdes, men beløpet fragår i tilfellet i kredittgrunnlaget. Det er dog forutsetningen at slike særlige trekkordninger skal søkes avvirket evt. foretas gjennom bankene.

- 11.* Driftskredittavtalen skal bygges på at produsenten opprettholder de leveringer som ligger til grunn for beregningen av kredittgrunnlaget. Låntakeren skal i god tid gi banken underretning hvis han skal foreta en vesentlig omlegging av produksjonen. Det samme gjelder hvis låntakeren vil selge eller bortforpakte eiendommen, overlate den daglige driften av eiendommen helt eller delvis til andre, tre ut av et eventuelt forpaktningsforhold, opphører med eller minsker leveransene til slakteriet, eller det inntreffer andre forhold som antas å være av betydning for kreditten.

Slakteriet skal underrette banken hvis det skjer endringer i leveringsforholdene av betydning for kreditten, for eksempel ved at leveranser uteblir eller slakteriet får kjennskap til salg til andre avtakere, eierskifte eller bortforpakning.

Slakteriet skal også underrette banken dersom det mottas melding om pantsettelse eller transport av oppgjørskravene for en produsent som tidligere har gitt banken slikt pant eller slik transport. Slakteriet plikter for øvrig å besvare forespørsel fra banken angående forhold som har sammenheng med driftskreditten.

12. Det enkelte slakteri som slutter seg til ordningen, står som garantist overfor bankene for driftskreditt som er gitt slakteriets leverandører. Garantiene skal dekke 50% av bankenes tap på den enkelte driftskreditt.

Garantiene gjelder også omkostninger ved inndrivelse.

Garantiene gjelder bare de kreditter som er gitt overensstemmende med disse retningslinjer på grunnlag av oppgjør fra vedkommende slakteri. Kreditt som er gitt på grunnlag av andre oppgjør over samme konto, er garantisten uvedkommende.

For garantiene gjelder reglene for simpelt forløfte. Hvis produsenten misligholder sin forpliktelse, og kredittavtalen er brakt til opphør, har banken plikt til straks å ta skritt til innbetaling av sitt tilgodehavende og fremme inndrivelsen med tilbørlig hurtighet. Hvis ikke sikkerhet stilles på annen måte, skal banken søke utlegg for sin fordring. Videre skritt i inndrivelsen blir å foreta i samråd med Kjøttbransjens Finansieringsinstitutt A/L (heretter kalt KFI) på vegne av garantistene. Viser det seg ved forsøkt utleggsforretning eller på annen måte, at kravet er helt eller for en del uerholdelig - eller innstilles inndrivelsen etter samråd med KFI - ansees garantien for å være effektiv og KFI og slakteriene overtar kravet. KSI avgjør med bindende virkning for de enkelte garantister når og i hvilket omfang garantien er effektiv, og foretar oppgjør med vedkommende bank.

Garantiene gjelder - med de begrensninger som følger av bestemmelsene i første ledd - for tap som refererer seg til debetposter på driftskredittkontoen inntil det tidspunkt da denne

overenskomst opphører. For kreditt som er gitt etter det tidspunkt, gjelder garantiene ikke med mindre det treffes avtale med de enkelte banker.

13. KFI stiller seg som ettergarantist med selvskyldneransvar for det garantiansvar som påhviler slakteriene.

Garantierklæringen fra KFI overfor bankene skal godkjennes av de to bankforeninger.

14. Kjøttbransjens Landsforbund og de to bankforeninger påtar seg - enhver overfor sine medlemmer - å bistå med at ordningen gjennomføres i distriktene. Inn under denne bistand hører utarbeidelse av fornødne rutiner og skjema, samt brosjyrer, og orienteringer og evt. andre opplysningsmedia som slakteriene, respektive bankene trenger overfor sine kunder.
15. Til å følge med i hvordan ordningen virker og å foreslå evt. endringer, oppnevner de tre parter et utvalg bestående av to representanter fra hver organisasjon. Utvalget skal kunne anmode den eller de av de tre organisasjoner som en sak angår om å stille tekniske eksperter til disposisjon for å løse praktiske spørsmål som oppstår, samt å levere oppgaver eller statistikk for å bedømme hvordan ordningen virker.
16. Skulle etter ordningens iverksettelse, slakterier eller banker i enkelte distrikter være uvillige til å sørge for oppgjør gjennom bankene, respektive å innvilge driftskreditt etter de retningslinjer som er trukket opp foran, skal de tre organisasjoner være berettiget til å innberette forholdet til den part hvis medlem ikke synes å følge retningslinjene. Vedkommende part forplikter seg til forelegge saken for sitt medlem, og så langt den har anledning til det, meddele den besværede part om årsaken til at medlemmet ikke følger retningslinjene.
17. De tekniske og opplysningsmessige tiltak som må utarbeides før ordningen kan settes i verk, forutsettes utført i samarbeid mellom de tre organisasjoners administrasjoner. Vanskeligheter eller uoverenstemmelser som måtte oppstå under dette arbeidet forelegges for det i pkt. 15 nevnte utvalg som - hvis utvalget ikke greier å løse problemene gjennom forhandlinger - innberetter saken til de tre organisasjoners styrer.
18. Iverksettelsen av oppgjørs- og driftskredittordningen finner sted så snart de fornødne tekniske og opplysningsmessige tiltak er ferdig forberedt.

Bestående oppgjørsordninger mellom slakterier og banker berøres ikke av disse retningslinjer så lenge de ikke kombineres med driftskredittordninger.

Innføres driftskredittordning i tillegg til bestående oppgjørsordninger, forutsettes nærværende retningslinjer å bli fulgt så snart disse i praksis kan tillempes.

- 19.* Hver av de tre parter kan si opp retningslinjene for denne ordning med tre måneders varsel. Slik oppsigelse har ikke innflytelse på forholdet mellom slakteriene og de enkelte banker som fortsetter som før inntil de seg imellom treffer annen overenskomst. Jfr. dog pkt. 12, siste ledd.

Oslo, 30. mars 1968

Den norske Bankforening
Sparebankforeningen i Norge
Kjøttbransjens Landsforbund

Noter

- * Punkt 8 ble opphevet i 2000 som følge av opphør av dispensasjon fra Konkurransetilsynet.
- * Punktene 9 og 11 er i 1987 endret på basis av innstilling av 14. desember 1984 fra en arbeidsgruppe som hadde til oppgave å vurdere forholdet mellom panteloven av 1980 og driftskredittordningen med tilhørende blankettverk. Avtalepartene har godkjent endringene.
- * Oppsigelsesfristen i punkt 19 ble i 1984 redusert fra seks til tre måneder for å harmonere med prisloven § 7 .

6.2 Tilleggsoverenskomst av 1. oktober 1979 som viser tilslutningen fra fire nye næringsorganisasjoner til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968.

Tilslutningsavtale

Grønnsak- og Potetgrossistenes Landsforbund, Norges Fruktgrossisters Forbund, Eggrossistenes Landsforening og Potetpakkerienes Landsforbund slutter seg herved til - og aksepterer som bindende for seg - overenskomst av 30. mars 1968 om en oppgjørs- og driftskredittordning mellom Den norske Bankforening, Sparebankforeningen i Norge og Kjøttbransjens Landsforbund, slik at ordningen fra 1. januar 1980 utvides til å gjelde også leverandører av jordbruksprodukter til de tilsluttede organisasjoners medlemmer.

De tilsluttede organisasjoner har avgitt ettergarantierklæring på linje med Kjøttbransjens Landsforbund.

Oslo, 1. oktober 1979

Grønnsak og Potetgrossistenes Landsforbund*
Norges Fruktgrossisters Forbund*
Eggrossistenes Landsforening*
Potetpakkerienes Landsforbund*

Tilslutningen godkjennes:

Den norske Bankforening
Sparebankforeningen i Norge
Kjøttbransjens Landsforbund

* er senere gått ut av ordningen, deletakere er nå Kjøttbransjens Landsforbund, Fjørfebransjens Landsforening og Meieribransjens Landsforbund

6.3 Tilleggsoverenskomst av 17. august 1983 om tilslutning fra Statens Kornforretning til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968

1. Statens Kornforretning tiltrer overenskomst 30. mars 1968 mellom Kjøttbransjens Landsforbund, Den norske Bankforening og Sparebankforeningen i Norge om en oppgjørs- og driftskredittordning for landbruket med tilslutningsavtale 1. oktober 1979 med Grønnsak og Potetgrossistenes Landsforbund, Norges Fruktgrossisters Forbund, Potetpakkerienes Landsforbund og Eggrossistenes Landsforening.

Produsenter som leverer korn og oljefrø til Statens Kornforretning eller som oppbærer korntrygd, har adgang til å nytte oppgjørs- og driftskredittordningen etter de retningslinjer som er fastlagt i overenskomsten, og de bestemmelser som er utferdiget i medhold av den. Statens Kornforretning forplikter seg til fra underskriften av denne erklæring å følge ordningens bestemmelser om oppgjør over bank, slik at dette får anvendelse for samtlige oppgjør for leveranser til Kornforretningen fra de produsenter som er innvilget driftskreditt etter denne ordning og hvor korn er tatt med i kredittgrunnlaget.

Det gjøres ellers følgende tilpasninger i overenskomsten:

Nytt pkt. 4, 2. og 3.punktum

Kredittgrunnlaget fastsettes i alminnelighet som summen av vedkommende produsents oppgjørsbeløp for siste år fra Statens Kornforretning, forutsatt at dette år ansees som et normalt produksjonsår for produsenten. I kredittgrunnlaget skal også inngå produsentens tilgodehavende for korntrygd.

Nytt pkt. 5

Ved åpningen av driftskredittkontoen fastsettes grunnlaget etter oppgave fra produsenten. Banken kan kreve oppgaven bekreftet fra Statens Kornforretning og innhente opplysning om leveringsforholdet m.v. Statens Kornforretning plikter å svare på slike henvendelser snarest mulig. Driftskreditten reguleres dersom der skjer vesentlige endringer i kredittgrunnlaget. Reguleringen foretas i forhold til produsentens oppgjørsbeløp fra Statens Kornforretning i siste år, jfr. dog pkt. 4, 2. og 3. punktum.

Nytt pkt. 9

Til sikkerhet for driftskreditten skal produsenten pantsette til banken sine fremtidige oppgjør fra Statens Kornforretning. Pantsettelsen skal også omfatte tilgodehavende for korntrygd. Pantsettelsen gis på formular som er godkjent av partene i denne overenskomst. Banken sender melding til Statens Kornforretning om at driftskredittkonto er opprettet, og om pantsettelsen av oppgjør og korntrygd.

Statens Kornforretning har adgang til å foreta trekk i oppgjørene for sine eventuelle motkrav.

Statens Kornforretning plikter å bekrefte overfor banken at pantsettelsen er notert og samtidig meddele om der foreligger tidligere pantsettelser/transportnoteringer for samme produsent.

Nytt pkt. 11 , 2. og 3. avsnitt

Statens Kornforretning skal i januar måned hvert år sende samtlige banker spesifisert oppgave over hva som for den enkelte produsent er sendt vedkommende bank i foregående kalenderår.

Statens Kornforretning skal underrette banken dersom den mottar andre pantsettelser/transporter til notering for en produsent som har gitt banken pantsettelse/transport. Statens Kornforretning plikter for øvrig å besvare forespørsler fra banken angående forhold som har betydning for kreditten.

Nytt pkt. 12

Statens Kornforretning står som garantist overfor bankene for driftskreditt som er gitt leverandører. Garantien skal dekke 50% av bankenes tap på den enkelte driftskreditt.

Garantiene gjelder også omkostninger ved inndrivelse.

Garantiene gjelder bare de kreditter som er gitt overensstemmende med disse retningslinjer på grunnlag av oppgjør fra Kornforretningen (kreditt som er gitt på grunnlag av andre oppgjør over samme konto omfattes ikke av garantien).

For garantiene gjelder reglene for simpelt forløfte. Hvis produsenten misligholder sin forpliktelse og kredittavtalen er brakt til opphør, har banken plikt til straks å ta skritt til innbetaling av sitt tilgodehavende, og fremme inndrivelsen med tilbørlig hurtighet. Hvis ikke sikkerhet stilles på annen måte, skal banken søke utlegg for sin fordring. Videre skritt til inndrivelsen blir å foreta i samråd med garantiutvalget som med bindende virkning avgjør når og i hvilket omfang garantien er effektiv (jfr. avtale 1. oktober 1979 mellom ettergarantistene om samarbeidsutvalg, garantiavsetning m.v. § 3). Statens Kornforretning foretar oppgjør direkte med vedkommende bank.

Garantien gjelder - med de begrensninger som følger av bestemmelsen i første ledd - for tap som refererer seg til debetposter på driftskredittkontoen inntil det tidspunkt da denne overenskomst opphører. For kreditt som er gitt etter det tidspunkt gjelder garantien ikke, med mindre det treffes avtale med de enkelte banker.

Nytt pkt. 13

Garantierklæringen fra Statens Kornforretning skal utstedes i to eksemplarer - ett til Den norske Bankforening og ett til Sparebankforeningen i Norge - som oppbevarer erklæringen på vegne av Oppgjørs- og driftskredittordningen for landbruket, privatordningen

sine medlemsbanker, og sender bankene avskrift av erklæringen. Garantierklæringen skal godkjennes av de to bankforeninger.

2. Statens Kornforretning tiltrer avtalen av 1. oktober 1979 mellom ettergarantistene om garantiutvalg. Pkt. 2 og 4 skal ikke gjelde for Statens Kornforretning. Statens Kornforretning oppnevner ett medlem med varamedlem til garantiutvalget (avtalens pkt. 1).

Oslo, 17. august 1983
Statens Kornforretning

Tilslutningen godkjennes:

Sparebankforeningen i Norge
Forretningsbankenes Felleskontor
Kjøttbransjens Landsforbund
Grønnsak- og Potetgrossistenes Landsforbund*
Norges Fruktgrossisters Forbund*
Eggrossistenes Landsforening*
Potetpakkerienes Landsforbund*

Denne tilleggsoverenskomst er utferdiget og underskrevet i tre eksemplarer, hvorav ett oppbevares av Statens Kornforretning, ett av Sparebankforeningen på vegne av bankforeningene og ett av Kjøttbransjens Landsforbund på vegne av de øvrige næringsorganisasjoner.

* er senere gått ut av ordningen, deletakere er nå Kjøttbransjens Landsforbund, Fjørfebransjens Landsforening og Meieribransjens Landsforbund

6.4 Tilleggsoverenskomst av 27. april 1987 om tilslutning fra Norske Såvarehandleres Forening til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968

Norske Såvarehandleres Forening slutter seg herved til og aksepterer som bindende for seg overenskomst av 30. mars 1968 om en oppgjørs- og driftskredittordning mellom Den norske Bankforening, Sparebankforeningen i Norge og Kjøttbransjens Landsforbund, slik at ordningen fra 1. mai 1987 utvides til å gjelde også leverandører av såvarer til Foreningens medlemmer. Foreningen har avgitt ettergarantierklæring på linje med den som er avgitt av Kjøttbransjens Landsforbund m.fl. av 1. oktober 1979.

Foreningen slutter seg også til avtalen mellom ettergarantistene i ordningen av samme dato. Dette innebærer bl.a. deltagelse i garantifondet med 4% samt plikt til for de deltagende medlemsbedrifter tilsluttet foreningen å stille solidarisk selvskyldnergaranti fra bank eller forsikringsselskap på kr. 1.200.000 overfor Kjøttbransjens Landsforbund og Eggrossistenes Landsforening.

Oslo, 27. april 1987

Norske Såvarehandleres Forening

Tilslutningen godkjennes:
Kjøttbransjens Landsforbund
Eggrossistenes Landsforening*
Potetpakterienes Landsforbund*
Norges Fruktgrossisters Forbund*
Grønnsak- og Potetgrossistenes Landsforbund*
Statens Kornforretning
Den norske Bankforening
Sparebankforeningen i Norge

* er senere gått ut av ordningen, deltakere er nå Kjøttbransjens Landsforbund, Fjørfebransjens Landsforening og Meieribransjens Landsforbund

6.5 Tilslutningserklæring fra vareavtaker overfor sin(e) næringsorganisasjon(er).

Undertegnede firma som mottar (stryk det som ikke passer):

- slakt og livdyr
- egg/fjørfe
- melk
- korn

direkte fra produsent, slutter seg herved til oppgjørs- og driftskredittordningen for leverandører til private slakterier og grossister, jfr. Overenskomst av 30. mars 1968 mellom Kjøttbransjens Landsforbund på den ene side, og Den norske Bankforening og Sparebankforeningen i Norge på den annen, med tilslutningsavtale av 1. oktober 1979 fra Egggrossistenes Landsforening, tilleggsoverenskomst om tilslutning fra Meieribransjens Landsforbund til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968 m.v. av 2/7-1998 og med tilslutningsavtale av 31. mai 2001 fra Statkorn A/S (som i desember 2001 skiftet navn til Unikorn), Norgesfôr A/S og Norkorn.

Vi forplikter oss til fra underskrivelsen av denne erklæring å følge ordningens bestemmelser om oppgjør over bank, slik at dette får anvendelse på samtlige oppgjør for leveranser fra våre produsenter.

Vi er kjent med organisasjonenes ettergaranti for vårt eget garantiansvar og med at organisasjonene har regress til oss for det tap organisasjonene måtte få på våre leverandørers driftskreditter.

Vi er kjent med ovennevnte overenskomst pkt. 12 om at en bank i samråd med organisasjonen kan innstille en forfølgning av krav mot produsent, og på den måten gjøre garantien aktuell.

Vi vil sette opp fortegnelse over de driftskreditter som våre leverandører får med vår garanti, og holde disse oppgaver à jour på den måte organisasjonene ønsker.

Vi forplikter oss til å sende inn fullstendige regnskaper til vår(e) organisasjon(er) innen utgangen av februar hvert år, og er klar over at organisasjonene har adgang til å utbe seg pantesikkerhet eller lignende for/eller sitt ansvar.

Sted

Dato:

Firma:

Underskrift av eier eller tegningsberretiget funksjonær

6.6 Ettergarantierklæring av 1. oktober 1979 fra de sentrale næringsorganisasjoner overfor bankene

Ettergarantierklæring

I henhold til overenskomst av 30. mars 1968 pkt. 12 mellom Kjøttbransjens Landsforbund, Den norske Bankforening og Sparebankforening i Norge om retningslinjer for en oppgjørs- og driftskredittordning for de produsenter som leverer til avtakere tilsluttet Kjøttbransjens Landsforbund med tillegg av overenskomst av 1. oktober 1979, hvor Grønnsak- og Potetgrossistenes Landsforbund, Norges Fruktgrossisters Forbund, Egggrossistenes Landsforening og Potetpakterienes Landsforbund slutter seg til avtalen, står det enkelte slakteri og grossist som garantist for inntil 50% av det tap som den enkelte bank får på driftskreditter som er gitt slakteriet eller grossistens leverandører på grunnlag av overenskomsten.

De enkelte slakteriers og grossisters garantierklæringer med fortegnelse over hvilke produsenter som garantiene til enhver tid gjelder for er deponert hos undertegnede organisasjoner.

Undertegnede organisasjoner stiller seg herved som ettergarantister med selvskyldneransvar for det garantiansvar som påhviler slakteriene og grossistene på grunnlag av tap på driftskreditter etter ovennevnte oppgjørs- og driftskredittordning. Organisasjonene stiller seg som solidarisk ansvarlige, jfr. regelen for samkausjonister, men kravet fra banken bør fortrinnsvis rettes mot den ettergarantist som utpekes av organisasjonenes samarbeidsutvalg.

Den enkelte bank er berettiget til å holde seg til og kreve oppgjør av ettergarantistene straks vedkommende slakteri eller grossists garantiansvar er forfalt. Ettergarantistene forplikter seg til ikke å gjøre andre innsigelser gjeldende overfor banken enn dem som det enkelte garantiansvarlige slakteri eller grossist selv ville kunne anføre.

Organisasjonenes ettergarantiansvar gjelder også for det tilfelle at et slakteri eller en grossist, hvis leverandører på grunnlag av overenskomsten har fått driftskreditt i en bank, har unnlatt å avgi garantierklæring, ikke har deponert denne hos sin organisasjon, eller har unnlatt å holde fortegnelse over de produsenter garantien gjelder for ajour overfor organisasjonen.

De enkelte slakteriers og grossisters garantier og organisasjonenes ettergarantier overfor bankene løper så lenge overenskomsten mellom organisasjonene og de to bankforeningene består og gjelder også etter overenskomsten opphør for tap som refererer seg til debetposter på driftskredittkonto inntil det tidspunkt da overenskomsten opphører.

Nærværende ettergarantierklæring er utstedt i to eksemplarer, ett til Den norske Bankforening og ett til Sparebankforeningen i Norge - som oppbevarer erklæringen på vegne av sine medlemsbanker og sender bankene avskrift av erklæringen.

Oslo 1. oktober 1979

Norges Fruktgrossisters Forbund*
Eggrossistenes Landsforening*
Grønnsak- og Potetgrossistenes Landsforbund*
Potetpakkerienes Landsforbund*
Kjøttbransjens Landsforbund

- Statens Kornforretning har tiltrådt ettergarantierklæringen med virkning fra 17. august 1983.
- Norske Såvarehandleres Forening har tiltrådt ettergarantierklæringen med virkning fra 27. april 1987.
- Meieribransjens Landsforbund har tiltrådt ettergarantierklæringen med virkning fra 1. juli 1998.

*er senere gått ut av ordningen, deletakere er nå Kjøttbransjens Landsforbund, Fjørfebransjens Landsforening og Meieribransjens Landsforbund

6.7 Garantierklæring av 17. august 1983 fra Statens Kornforretning overfor bankene

(NB! Dette er en generell garantierklæring overfor bankene og betyr at det ikke er nødvendig for banken å innhente garantierklæring fra Statens Kornforretning ved driftskreditt til den enkelte produsent basert på kornleveranser til Kornforretningen).

Erklæringen lyder slik:

For at de enkelte banker skal ha lettere for å yte kreditter etter oppgjørs- og driftskredittordningen for produsenter av landbruksvarer som leverer til private slakterier og grossister, stiller Statens Kornforretning garanti overfor bankene for driftskreditt som er gitt Kornforretningens leverandører.

Garantien skal dekke 50% av bankenes tap på den enkelte driftskreditt.

Garantien gjelder også omkostninger ved inndrivelse.

Garantien gjelder bare de kreditter som er gitt overenstemmende med disse retningslinjer på grunnlag av oppgjør fra Kornforretningen (kreditt som er gitt på grunnlag av andre oppgjør over samme konto omfattes ikke av garantien).

For garantien gjelder reglene for simpelt forløfte. Hvis produsenten misligholder sin forpliktelse og kredittavtalen er brakt til opphør, har banken plikt til straks å ta skritt til innbetaling av sitt tilgodehavende, og fremme inndrivelsen med tilbørlig hurtighet. Hvis ikke sikkerhet stilles på annen måte, skal banken søke utlegg for sin fordring. Videre skritt i inndrivelsen blir å foreta i samråd med Garantiutvalget, som med bindende virkning avgjør når og i hvilket omfang garantien er effektiv (jfr. avtalen 1. oktober 1979 mellom ettergarantistene om samarbeidsutvalg, garantiavsetning m.v. § 3). Statens Kornforretning foretar oppgjør direkte med vedkommende bank.

Garantien gjelder - med de begrensninger som følger av bestemmelsene i første ledd - for tap som refererer seg til debetposter på driftskredittkonto inntil det tidspunkt da denne overenskomst opphører. For kreditt som er gitt etter det tidspunkt gjelder garantien ikke, med mindre det treffes avtale med de enkelte banker.

Garantierklæringen fra Statens Kornforretning skal utstedes i to eksemplarer - ett til Den norske Bankforening og ett til Sparebankforeningen i Norge - som oppbevarer erklæringen på vegne av sine medlemsbanker og sender bankene avskrift av erklæringen.

Oslo, 17. august 1983

Statens Kornforretning

6.8 Avtale 31. mai 2001 mellom ettergarantistene om samarbeidsutvalg, garantiavsetning m.v.

1. Som en del av Oppgjørs- og driftskredittordningen for landbruket, privatordningen, jfr. Overenskomst av 30. mars 1968 mellom Den norske Bankforening, Sparebankforeningen i Norge og Kjøttbransjens Landsforbund med senere endringer og tillegg, er undertegnede organisasjoner og selskaper, heretter benevnt avtalepartene, blitt enige om å oppnevne et garantiutvalg på seks medlemmer for å ivareta de oppgaver som melder seg i anledning Oppgjørs- og driftskredittordningen. Utvalget oppnevnes for fire år av gangen med et medlem fra hver av avtalepartene og konstituerer seg selv. Kjøttbransjens Landsforbunds representant innehar til enhver tid formannsvervet og har dobbeltstemme ved stemmelik-het. Kjøttbransjens Landsforbund ivaretar sekretariatet for utvalget.

Garantiutvalget fungerer som samarbeidsutvalg med bankforeningene, og behandler de spørsmål som reiser seg og som angår forholdet mellom de enkelte organisasjoner. Utvalget behandler også saker når tap på den enkelte driftskreditt er oppstått.

2 I ettergarantierklæringen overfor bankene av 1. oktober 1979 med senere tilslutninger har de underskrivende avtaleparter stillet seg som ettergarantister for sine medlemmers - herunder samarbeidende vareavtageres - ansvar overfor bankene i henhold til Oppgjørs- og driftskredittordningen. For å møte krav om innbetaling på grunnlag av dette garantiansvar, skal avtalepartene avsette minst følgende beløp på en sperret konto i Christiania Bank og Kreditkasse:

-Kjøttbransjens Landsforbund (saldo pr 31.12.01)	kr 953.161
-Fjørfebransjens Landsforening (saldo pr 31.12.01)	kr 59.438
-Meieribransjens Landsforbund	se pkt.3 avsnitt IV
-Statkorn AS (Unikorn AS)	kr 150.000
-Norkorn	kr 400.000
-Norgesfor AS	kr 400.000

Størrelsen på disse innskudd er omtrentlig beregnet i h.h.t. samlet garantiansvar for deltagerens medlemmer.

Rentene på den nevnte konto dekker godtgjørelsen til Kjøttbransjens Landsforbund for dets funksjon som sekretariat for Utvalget og for normale driftskostnader.

Når en garantiutbetaling reduserer en avtaleparts andel av bankkontoen, fylles reduksjonen omgående opp igjen av denne.

3. Den enkelte avtalepart er i første omgang overfor banken ansvarlig for de garantier dens medlemmer, herunder samarbeidende vareavtagere, har

avgitt. Garantiutvalget avgjør med bindende virkning for avtalepartene hvem av dem som er ansvarlig for garantikrav på grunnlag av en driftskreditt, og hvem det skal rettes mot. Dersom det foreligger ansvar for flere ettergarantister på grunnlag av vareleveranser fra den produsent garantikravet refererer seg til, avgjør utvalget størrelsen på ansvaret for den enkelte ettergarantist og om en enkelt av ettergarantistene skal dekke kravet i første omgang. Ligger kravet innenfor den avsetning som er nevnt i foregående paragraf, skal dog utbetalingen finne sted fra denne.

De enkelte avtaleparters ansvar etter foregående ledd fastsettes som hovedregel på grunnlag av de oppgjør til produsenten som lå til grunn for ytelsen av kreditten, det vil si pro rata, dersom disse oppgjør har referert seg til flere produktslag i h.h.t. ettergarantistenes ulike bransjer.

Dersom en slik fordeling pga særlige forhold må anses som urimelig, kan utvalget fastsette en annen fordeling.

I tillegg til at de enkelte avtaleparter etter sin ettergaranti er ansvarlig med hele sin formue, har Meieribransjens Landsforbund i h.h.t. tilleggsoverenskomst av 2. juli 1998 stillet en bankgaranti på kr. 2 mill. som sikkerhet for sitt ansvar overfor bankene og de andre ettergarantister i regressomgangen.

4. I regressomgangen skal ansvaret fordeles slik at den enkelte avtalepart alene er ansvarlig for sine medlemmers/samarbeidende vareavtageres garantier, dog slik at de tre avtaleparter fra kornsektoren er ansvarlig for hverandres garantier før avtalepartene fra de andre varesektorene må utbetale noe. Hvis den etter dette ansvarlige avtalepart ikke kan dekke garantikravet helt eller delvis, fordeles ansvaret i regressomgangen mellom de andre avtaleparter etter forholdet mellom deres totale garantiansvar, jfr. lov av 17.2.1939 § 2 III.

De som etter dette har måttet dekke et garantiansvar som ikke referer seg til egne medlemmer m.v. har rett til å søke det betalte hos vedkommende vareavtager og produsent.

Den enkelte avtalepart iverksetter selv de nødvendige rettslige skritt i denne forbindelse, men utvalget skal medvirke til løsninger.

5. Denne avtale er gjeldende så lenge overenskomsten om oppgjørs- og driftskreditt-ordningen mellom bankforeningene og de enkelte næringsorganisasjoner består, og gjelder også etter overenskomsten for tap på oppgjør som referer seg til debetposter på driftskredittkonto inntil det tidspunkt da overenskomsten opphører.

6. Tvist om forståelse av denne avtale avgjøres med bindende virkning ved voldgift, hvor hver av partene oppnevner sin voldgiftsmann, og disse igjen oppmannen.

Kjøttbransjens Landsforbund
Fjørfebransjens Landsforening
Meieribransjens Landsforbund
Statkorn AS (fra desember 2001 endret navn til Unikorn AS)
Norgesfôr AS
Norkorn

6.9 Tilleggsavtale mellom ettergarantistene av 15. desember 1979

I anledning av avtale mellom Den norske Bankforening, Sparebankforeningen i Norge og Kjøttbransjens Landsforbund av 30. mars 1968, avtale mellom Kjøttbransjens Landsforbund, Grønnsak- og Potetgrossistenes Landsforbund, Norges Fruktgrossisters Forbund, Eggrossistenes Landsforening og Potetpakkerienes Landsforbund datert 1. oktober 1979, tilslutningsavtale av 1. oktober 1979 og ettergarantierklæring av samme dato, med rettigheter og forpliktelser, er avtalepartene enige om at det for Norges Fruktgrossisters Forbund, Grønnsak- og Potetgrossistenes Landsforbund og Potetpakkerienes Landsforbunds ansvar overfor Kjøttbransjens Landsforbund og Eggrossistenes Landsforening i regressomgangen stilles i håndpant verdipapirer pålydende kr. 1 mill. Utover dette er Norges Fruktgrossisters Forbund, Grønnsak- og Potetgrossistenes Landsforbund og Potetpakkerienes Landsforbund ansvarlige med hele sine formuer, dog slik at det ikke kan tvangsfullbyrdes i Norges Fruktgrossisters Forbunds Hjelpe- og Pensjonsfond, stort kr. 557.500,- .

I den utstrekning enkeltmedlemmer i Norges Fruktgrossisters Forbund, Grønnsak- og Potetgrossistenes Landsforbund og Potetpakkerienes Landsforbund, bygger opp sikringsfond i anledning oppgjørs- og driftskredittordningen, skal regress kunne søkes i disse fond.

Oslo, 15. desember 1979.

Grønnsak- og Potetgrossistenes Landsforbund*
Norges Fruktgrossisters Forbund*
Potetpakkerienes Landsforbund*
Eggrossistenes Landsforening*
Kjøttbransjens Landsforbund

*er senere gått ut av ordningen, deltakere er nå Kjøttbransjens Landsforbund, Fjørfebransjens Landsforening og Meieribransjens Landsforbund

6.10 Tilleggsoverenskomst av 2. juli 1998 om tilslutning fra Meieribransjens Landsforbund til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968

1. Meieribransjens Landsforbund slutter seg til og aksepterer som bindende for seg overenskomst av 30. mars 1968 om oppgjørs- og driftskredittordningen mellom Den norske Bankforening, Sparebankforeningen i Norge og Kjøttbransjens Landsforbund, med senere tilleggsoverenskomster. Overenskomsten og tilleggsoverenskomster er inntatt i Håndbok for oppgjørs- og driftskredittordningen, privatordningen, hvor ordningen også er nærmere beskrevet og presisert. De to bankforeninger, samt avtalepartene på avtakersiden aksepterer tilslutningen. Tilslutningen gjelder med virkning fra 1. juli 1998.

2. Meieribransjens Landsforbund slutter seg til ettergarantierklæringen av 1. oktober 1979 som Kjøttbransjens Landsforbund mfl har gitt overfor bankene. Dette betyr at Meieribransjens Landsforbund står som ettergarantist med selvskyldneransvar for sine medlemmers garantiansvar overfor bankene i henhold til oppgjørs- og driftskredittordningen, samt at Meieribransjens Landsforbund står solidarisk ansvarlig med øvrige ettergarantister for eventuelle krav bankene har mot øvrige etterkausjonister i henhold til overenskomsten.

3. Meieribransjens Landsforbund slutter seg til avtale av 1. oktober 1979 mellom ettergarantistene om samarbeidsutvalg, garantiavsetning m.v. Dette betyr blant annet at Meieribransjens Landsforbund deltar ved oppnevning av Garantiutvalget og aksepterer Garantiutvalgets kompetanse slik den er beskrevet i avtalen, samt at Meieribransjens Landsforbund innbetaler et beløp til ettergarantifondet og får en forholdsmessig eierandel i dette slik ettergarantistene blir enige om.

4. Som sikkerhet for oppfyllelse av sitt ansvar etter punkt 2 ovenfor, samt for sitt eventuelle regressansvar overfor øvrige ettergarantister, stiller Meieribransjens Landsforbund en bankgaranti på kr X millioner. Bankgarantien tjener som sikkerhet for oppfyllelse, og ansvaret for Meieribransjens Landsforbund er ikke begrenset til denne summen.

5. Norges Frukt- og Grønnsakgrossisters Forbund (NFGF) besluttet i april 1997 å tre ut av oppgjørs- og driftskredittordningen. Selv om ikke alle kreditter som er gitt på grunnlag av leveranser til NFGFs medlemmer ennå er avvirket (NFGF har fortsatt et ettergarantiansvar inntil dette har skjedd), har underskrevne parter i oppgjørs- og driftskredittordningen akseptert at

- ettergarantien fra Meieribransjens Landsforbund ikke gjelder for eventuelt ansvar for NFGF, og
- NFGFs ettergaranti ikke gjelder for eventuelt ansvar Meieribransjens Landsforbund har eller får i henhold til denne tilleggsoverenskomst.

Oslo, 2. juli 1998

Tilslutningen godkjennes:
Kjøttbransjens Landsforbund
Fjørfebransjens Landsforening
Den norske Bankforening
Sparebankforeningen i Norge

6.11¹ Tilleggsoverenskomst av 31. mai 2001 om tilslutning fra Statkorn A/S², Norgesfór A/S og Norkorn til hovedoverenskomsten av 30. mars 1968

Statens Landbruksforvaltning – SLF (tidligere Statens Kornforretning) har meldt seg ut av oppgjørs- og driftskredittordningen med virkning fra 1. juli 2001. Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn vil fra samme tidspunkt i fellesskap opptre som en "bransjeorganisasjon" i ordningen på vegne av kornkjøpere, og avgir i den forbindelse slik tilslutningserklæring:

1. Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn slutter seg til og aksepterer som bindende for seg overenskomst av 30. mars 1968 om oppgjørs- og driftskredittordningen mellom Finansnæringens Hovedorganisasjon, Sparebankforeningen i Norge og Kjøttbransjens Landsforbund, med senere tilleggsoverenskomster. Overenskomsten og tilleggsoverenskomster er inntatt i Håndbok for oppgjørs- og driftskredittordningen, privatordningen, hvor ordningen også er nærmere beskrevet og presisert. Finansnæringens Hovedorganisasjon og Sparebankforeningen, samt avtalepartene på avtakersiden aksepterer tilslutningen, men med forbehold om å evaluere tilslutningsformen om noen tid. Tilslutningen gjelder med virkning fra 1. mai 2001.

2. Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn sin tilslutning gjelder slik at de i fellesskap skal anses som avtalepart i overenskomsten av 30. mars 1968 tilsvarende de bransjeorganisasjoner som med virkning for sine medlemmer har sluttet seg til ordningen. Dette betyr at Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn i fellesskap representerer de kornkjøpere som deltar som oppgjørsorganisasjoner i ordningen. Disse kornkjøperne vil være Statkorn AS eller kornkjøpere som gjennom samarbeidsavtale med Statkorn AS, Norgesfór AS eller Norkorn har meldt seg til oppgjørs- og driftskredittordningen.

3. Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn slutter seg til ettergarantierklæringen av 1. oktober 1979 som Kjøttbransjens Landsforbund mfl har gitt overfor bankene. Dette betyr at Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn sammen og solidarisk står som ettergarantister med selvskyldneransvar for det garantiansvar som kornkjøpere (herunder Statkorn AS) som har sluttet seg til oppgjørs- og driftskredittordningen (privatordningen) gjennom samarbeidsavtale med Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn, får overfor bankene i henhold til oppgjørs- og driftskredittordningen. Videre betyr det at Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn står solidarisk ansvarlig med øvrige

¹ Denne avtale avløses av tilslutningserklæring av 29. oktober 2010 fra Norkorn, se avtale nr 6.13

² Fra desember 2001 skiftet Statkorn AS navn til Unikorn AS

ettergarantister for eventuelle krav bankene har mot øvrige etterkausionister i henhold til overenskomsten.

4. Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn slutter seg til avtale av 1. oktober 1979 mellom ettergarantistene om samarbeidsutvalg, garantiavsetning m.v. Dette betyr blant annet at Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn deltar ved oppnevning av Garantiutvalget og aksepterer Garantiutvalgets kompetanse slik den er beskrevet i avtalen, samt at Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn innbetaler et beløp til ettergarantifondet og får en forholdsmessig eierandel i dette slik ettergarantistene blir enige om.

5. Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn er kjent med forståelsen mellom Statens Landbruksforvaltning, Kjøttbransjens Landsforbund, Garantiutvalget ved Norsk Landbrukssamvirke, Finansnæringens Hovedorganisasjon og Sparebankforeningen om tidsplan for avvikling av garantiansvaret for Statens Landbruksforvaltning. Denne forståelse innebærer blant annet at (så langt ikke nye omsetningstall med nye kornkjøpere foreligger, kan) "historiske" omsetningstall for kornleveranser til Statens Kornforretning/Statens Landbruksforvaltning legges til grunn som driftskredittgrunnlag dersom kornprodusenten beholder sin driftskreditt på grunnlag av leveringsavtaler som inngås med kornkjøpere som har meldt seg til oppgjørs- og driftskredittordningen gjennom samarbeidsavtale med Statkorn AS, Norgesfór AS eller Norkorn. Når Statens Landbruksforvaltnings garantiansvar opphører fra 1. mars 2002 vil videre Statkorn AS, Norgesfór AS og Norkorn og kornkjøpere som har meldt seg til oppgjørs- og driftskredittordningen gjennom samarbeidsavtale med disse, stå som garantister for kredittene.

Oslo, 31. mai 2001

Statkorn AS
Norgesfór AS
Norkorn

Tilslutningen godkjennes:
Kjøttbransjens Landsforbund
Fjørfebransjens Landsforening
Meieribransjens Landsforbund
Finansnæringens Hovedorganisasjon
Sparebankforeningen i Norge

Partene som godkjenner tilslutningen, forbeholder seg rett til å evaluere og eventuelt revurdere tilslutningsformen etter noen tid. Dette for å vurdere hensiktsmessigheten av at tilslutning skjer gjennom en samarbeidsavtale fremfor tilslutning gjennom vareavtakernes bransjeorganisasjon, jfr beskrivelsen i punkt 2 ovenfor.

6.12 Avtale mellom Landbrukssamvirkets Felleskontor, Kjøttbransjens Landsforbund, Bankforeningens Servicekontor, Sparebankforeningens Servicekontor og I/S Produsentregisteret om tilrettelegging og gjennomføring av datautveksling i oppgjørs- og driftskredittordningen

1. Formål – hva avtalen gjelder

Partene i oppgjørs- og driftskredittordningene for landbruket¹ (odo), ønsker å rasjonalisere utvekslingen av informasjon mellom aktørene. Dette skal skje ved at den informasjon som etter ordningene (odo) skal utveksles mellom aktørene, skal utveksles i elektronisk form og i nærmere avtalte formater. Videre ønsker partene i odo bedre grunnlag for å beregne hvilket garantiansvar som hviler på det enkelte lag/varemottaker. Som ledd i dette, skal Produsentregisteret som tjenesteleverandør for den enkelte aktør i odo ta i mot informasjon fra vedkommende aktør, behandle informasjonen og stille den til disposisjon for rett mottaker.

2. ”Forankring” av avtalen

Partene i Oppgjørs og driftskredittordningen for landbruket, samvirkeordningen har i møte i Samarbeidsutvalget den 25. august 1998 blitt enige om rammene for den elektroniske datautvekslingen. Kjøttbransjens Landsforbund har som sekretariat for Oppgjørs og driftskredittordningen for landbruket, privatordningen gitt sin tilslutning til disse rammene.

3. Deltakere – hvem som berøres av avtalen

- Med part i odo menes de to bankforeninger, Landbrukssamvirkets felleskontor og Kjøttbransjens Landsforbund.
- Med part i avtalen menes partene i odo med tillegg av Produsentregisteret.
- Med aktør i odo menes partene i odo med tillegg av de banker og lag/varemottakere som deltar i odo.

Partene i odo skal påvirke sine respektive medlemsbanker og – lag/varemottakere som deltar i oppgjørs- og driftskredittordningen, til å delta på den måte og utføre de oppgaver som forutsettes i denne avtale. Unntaksvis kan vedkommende part i odo selv formidle informasjon på vegne av sitt medlem.

¹ Oppgjørs og -driftskredittordningen, samvirkeordningen – der de to bankforeninger og Landbrukssamvirkets Felleskontor betegnes som parter – gjelder for leverandører til samvirkeorganisasjonene og overenskomsten (avtalen) om dette er datert 6. juni 1967. Oppgjørs og -driftskredittordningen, privatordningen – der de to bankforeninger og Kjøttbransjens Landsforbund betegnes som parter – gjelder leverandører til private grossister og slakterier og overenskomsten (avtalen) om dette er datert 30. mars 1968.

4. Informasjon fra lag/varemottakere som Produsentregisteret skal behandle

Det enkelte lag/varemottaker i odo skal årlig levere til Produsentregisteret følgende informasjon om sine leverandører (produsenter) med driftskreditt i henhold til odo:

- kontonummer
- overført oppgjør i løpet av året for hver konto
- brutto avregnet beløp (inklusive merverdiavgift) i løpet av året for hver leverandør.

Om recordbeskrivelse, tidspunkt m.v. for overføring av data fra lag/varemottaker til Produsentregisteret, se punkt 7.

5. Informasjon fra bankene som Produsentregisteret skal behandle

For de driftskredittkonti som Produsentregisteret har oppgitt til banken, skal den enkelte bank årlig levere til Produsentregisteret følgende informasjon:

- kontonummer
- bevilgning pr konto
- saldo pr konto.

Om recordbeskrivelse, tidspunkt m.v. for overføring av data fra bank til Produsentregisteret, se punkt 7.

6. Produsentregisterets behandling og utlevering av informasjon

Produsentregisteret skal behandle mottatt informasjon og stille følgende informasjon til disposisjon:

6.1 Informasjon til partene i odo

-til Landbrukssamvirkets Felleskontor (samvirkeordningen), Kjøttbransjens Landsforbund (privatordningen); informasjon om

- a) antall driftskredittkonti for hele landet og pr fylke
- b) sum bevilgning på alle driftskredittkonti for hele landet og pr fylke
- c) sum saldo på alle driftskredittkonti for hele landet og pr fylke
- d) samme som b, men fordelt på henholdsvis samvirkeordningen og privatordningen på grunnlag av omsetningstall for de to ordningene
- e) samme som c, men fordelt på henholdsvis samvirkeordningen og privatordningen på grunnlag av omsetningstall for de to ordningene
- f) garantiansvar for det enkelte lag/varemottaker som er medlem hos vedkommende, se punkt 6.2 nedenfor.

-til de to bankforeninger; informasjon som nevnt i bokstav a), b), c), d) og e)

For beregning av ovennevnte informasjon nevnt i bokstav a, b og c, kan Produsentregisteret benytte informasjonen fra bankene, se punkt 5. For beregning av informasjon som nevnt i bokstav d, e og f kan Produsentregisteret sammenstille informasjonen fra bankene med

informasjon som Produsentregisteret har om hvilken lag/varemottaker som betaler til den enkelte produsents konto, se punkt 4.

6.2 Informasjon til lag/varemottaker

-til det enkelte lag/varemottaker; informasjonen om vedkommende lag/varemottakers samlede garantiansvar.

For beregning av ovennevnte informasjon, kan Produsentregisteret benytte informasjonen fra bankene om bevilget beløp pr konto og sammenstille dette med informasjon fra den enkelte lag/varemottaker om overførte oppgjørsbeløp til hver konto.

6.3 Informasjon til bank

-til vedkommende bank som har gitt driftskreditt til produsent (leverandør); informasjon om

- årlig overførte beløp fra det enkelte lag/varemottaker til vedkommende produsents konto
- sum årlig overførte beløp fra alle lag/varemottakere til vedkommende produsents konto
- brutto avregnet beløp (inklusive merverdiavgift) fra det enkelte lag/varemottaker til vedkommende produsent som har driftskredittkonto i banken.

For beregning av ovennevnte informasjon, kan Produsentregisteret benytte informasjonen mottatt fra lagene/varemottakerne.

7. Generelt om Produsentregisterets mottak, behandling og avlevering av informasjon

Produsentregisteret skal ta initiativ til og sørge for at det blir inngått nødvendige avtaler med aktørene i odo eller deres underleverandører om hvordan utveksling av informasjon mellom Produsentregisteret og aktørene/underleverandørene i odo skal skje.

Recordbeskrivelse, tidspunkt m.v. for overføring av data fra aktørene/underleverandørene til Produsentregisteret, skal Produsentregisteret sende til aktørene/underleverandørene i god tid før overføringen skal finne sted. Beslutning om dette skal Produsentregisteret så langt det er mulig treffe i samråd med aktørene/underleverandørene. Dersom det er klart mer rasjonelt for en oppgavegiver og ikke nevneverdig ulempe for Produsentregisteret, skal en oppgavegiver kunne tillates avvikende recordbeskrivelse.

Det er den enkelte bank og lag/varemottaker som "eier" informasjon som vedkommende har avgitt. "Eierskapet" varer også mens informasjonen behandles av Produsentregisteret. Informasjon Produsentregisteret behandler for "eier" eller ny informasjon som er utarbeidet på grunnlag av slik informasjon, skal ikke brukes på annen måte enn det som følger av denne avtale.

Produsentregisteret skal slette/makulere informasjon mottatt fra bank i henhold til punkt 5, straks informasjon som nevnt i punkt 6 er avgitt.

Produsentregisteret kan benytte underleverandør for behandling av informasjon i henhold til denne avtale. I så fall skal er Produsentregisteret ansvarlig for underleverandørs disposisjoner som om de var Produsentregisterets egne.

8. Produsentregisterets utvikling av systemer

Produsentregisteret (herunder dens underleverandør) skal sørge for å utvikle systemer for å utføre ovenstående behandling av informasjon. Systemet skal være ferdig utviklet senest 1. juli 1999 og klar til ordinær drift innen 1. januar 2000.

9. Bruk av bearbeidet informasjon

Banken kan bruke informasjon som er stilt til disposisjon fra Produsentregisteret, til oppfølging av driftskreditt bevilget i henhold til odo.

Lagene/varemottakerne kan bruke informasjon som er stilt til disposisjon fra Produsentregisteret, til å vurdere sitt garantiansvar i henhold til odo.

Landbrukssamvirkets Felleskontor og Kjøttbransjens Landsforbund kan bruke informasjon som er stilt til disposisjon fra Produsentregisteret, til å følge opp sine medlemmers garantiansvar og -risiko spesielt samt ordningens generelle effekt og hensiktsmessighet for medlemmene.

10. Konesjon

Produsentregisteret skal søke Datatilsynet om nødvendig konesjon for å behandle informasjon for bankene og lagene/varemottakerne som beskrevet i denne avtale. At slik konesjon oppnås er en forutsetning for gjennomføring av avtalen.

11. Taushetsplikt

Aktørene i odo samt Produsentregisteret skal bevare taushet om den informasjon de får tilgang til på grunnlag av denne avtale får kjennskap til. Tilsvarende taushetsplikt skal pålegges underleverandører og medhjelpere som får tilgang til informasjonen. Partene i denne avtale skal sørge for at denne taushetsplikt blir gjort kjent for sine respektive medlemsbanker og –lag/varemottakere.

12. Kostnader og priser

12.1 Utviklingskostnader

Kostnader ved Produsentregisterets (herunder dets underleverandørs) utvikling av dataprogram for å utføre de beregninger som beskrevet i denne avtale, skal ikke overstige kr 100.000,-. Disse kostnadene deles likt mellom bankforeningene på den ene side og Kjøttbransjens Landsforbund og Landbrukssamvirkets Felleskontor på den annen. Den interne fordeling mellom bankforeningene avtales mellom bankforeningene, og den interne fordeling mellom Kjøttbransjens

Landsforbund og Landbrukssamvirkets Felleskontor avtales mellom disse to.

12.2 Kostnader ved tilrettelegging av kommunikasjon

Kostnader ved tilrettelegging av kommunikasjon og løpende kommunikasjonskostnader mellom Produsentregisteret og den enkelte aktør i odo skal dekkes av den enkelte aktør som leverer informasjon til eller mottar informasjon fra Produsentregisteret.

Dersom en bankdatasentral på vegne av flere banker forestår utveksling av informasjon til eller fra Produsentregisteret, kan datasentralen forutsetningsvis i viderebelaste de aktuelle banker for sine kostnader ved dette.

12.3 Driftskostnader

Driftskostnader for Produsentregisteret (herunder dets underleverandør) belastes med en halvpart på bankene og en halvpart på lagene/varemottakerne, Kjøttbransjens Landsforbund og Landbrukssamvirkets Felleskontor på den annen. Den del av driftskostnadene som skal belastes bankene, fordeles som en pris for informasjon pr produsent som den enkelte bank mottar (henter). Den del av driftskostnadene som skal belastes lagene/varemottakerne, Kjøttbransjens Landsforbund og Landbrukssamvirkets Felleskontor, fordeles mellom disse etter særskilt avtale.

Dersom en bankdatasentral på vegne av flere banker forestår utveksling av informasjon til eller fra Produsentregisteret, kan Produsentregisteret belaste datasentralen etter avtale med denne, og datasentralen forutsetningsvis viderebelaste de aktuelle banker for dette.

13. Tvisteløsning

Partene i odo skal påse og tilskynde til at Produsentregisteret samt sine respektive medlemsbanker og -lag/varemottakere oppfyller sine plikter og forutsetningene i henhold til denne avtale.

Ved uenighet mellom aktørene i odo og/eller Produsentregisteret om avtalen er oppfylt, skal tvisten søkes løst ved forhandlinger slik som anvist for uenighet i tapssaker i håndbøkene for odo, så langt disse anvisningene passer.

14. Oppsigelse

Denne avtale kan sies opp at hver av partene i avtalen. Varsel om oppsigelse skal gis senest seks måneder før hvert årsskifte. Avtalen opphører i så fall fra det første årsskiftet.

Oslo den 8. mars 1999

Landbrukssamvirkets Felleskontor
Kjøttbransjens Landsforbund
Bankforeningens Servicekontor
Sparebankforeningens Servicekontor

I/S Produsentregisteret

6.13 Tilslutningserklæring av 29. oktober 2010 om Norkorn som avtalepart og ettergarantist i henhold til overenskomsten av 30. mars 1968 om oppgjørs og driftskredittordningen

Statkorn AS (nå Unikorn AS), Norgesfôr AS og Norkorn har fra 1. juli 2001 i fellesskap opptrådt som en "bransjeorganisasjon" i oppgjørs- og driftskredittordningen på vegne av kornkjøpere. Fra 1. november 2010 overtar Norkorn alene rollen som avtalepart og ettergarantist i ordningen på vegne av private kornkjøpere.

1. Norkorn slutter seg til og aksepterer som bindende for seg overenskomst av 30. mars 1968 om oppgjørs- og driftskredittordningen mellom Den norske Bankforening (nå Finansnæringens Hovedorganisasjon), Sparebankforeningen i Norge og Kjøttbransjens Landsforbund (nå Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund), med senere tilleggsoverenskomster. Tilslutningen innebærer at Norkorn blir avtalepart i ordningen på vegne av de private kornkjøpere som til enhver tid er tilsuttet ordningen. Overenskomsten og tilleggsoverenskomster er inntatt i Håndbok for oppgjørs- og driftskredittordningen, privatordningen, hvor ordningen også er nærmere beskrevet og presisert. Finansnæringens Hovedorganisasjon, Sparebankforeningen i Norge samt avtalepartene på avtakersiden aksepterer tilslutningen.

2. Tilslutningen gjelder med virkning fra 1. november 2010. Fra samme dato overtar Norkorn alle rettigheter og forpliktelsene som så vel Norkorn selv, Unikorn AS og Norgesfôr AS i fellesskap eller hver for seg hadde som deltakere i ordningen etter tilleggsoverenskomst av 31. mai 2001. For uten overtakelse av alle økonomiske forpliktelser som Unikorn AS og Norgesfôr AS eventuelt måtte ha som følge tilleggsoverenskomsten av 31. mai 2001, betyr dette at Norkorn anses som avtalepart i overenskomsten av 30. mars 1968 tilsvarende de bransjeorganisasjoner som med virkning for sine medlemmer har sluttet seg til ordningen og at Norkorn representerer kornkjøpere som deltar som oppgjørsorganisasjoner i ordningen.

3. Norkorn slutter seg til ettergarantierklæringen av 1. oktober 1979 som Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund mfl har gitt overfor bankene. Dette betyr at Norkorn står som ettergarantist med selvskyldneransvar for det garantiansvar som kornkjøpere som har sluttet seg til oppgjørs- og driftskredittordningen (privatordningen) gjennom samarbeidsavtale med Norkorn, får overfor bankene i henhold til oppgjørs- og driftskredittordningen. Videre betyr det at Norkorn står solidarisk ansvarlig med øvrige ettergarantister for eventuelle krav bankene har mot øvrige etterkausjonister i henhold til overenskomsten.

4. Norkorn deltar i Garantiutvalget og aksepterer Garantiutvalgets kompetanse slik den er beskrevet i avtale av 31. mai 2001 mellom ettergarantistene om samarbeidsutvalg, garantiavsetning m.v. Norkorn innbetaler et beløp til ettergarantifondet og får en forholdsmessig eierandel På samme tid får Unikorn AS og Norgesfór AS tilbakeført sine eierandeler og trer ut av nevnte avtale

Oslo, 29. oktober 2010

Norkorn

Tilslutningen godkjennes:

Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund

Meieribransjens Landsforbund

Finansnæringens Hovedorganisasjon

Sparebankforeningen i Norge

6.14 Avtale om utvikling og drift av et system for elektronisk utveksling av informasjon i forbindelse med etablering av driftskreditt

1. Avtalens parter og roller

Avtalens parter er Norsk Landbrukssamvirke, Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund, Sparebankforeningen i Norge, Finansnæringens Hovedorganisasjon og Produsentregisteret.

Det er Produsentregisteret som står som leverandør av systemet mens de øvrige partene i avtalen er bestillere.

Brukerne av systemet er vareavtakere og banker, samt Garantiutvalget i Landbrukssamvirket.

2. Bakgrunn for avtalen. Avtalens formål

Formålet med avtalen er å tilrettelegge for at informasjon som etter overenskomstene om driftskredittordningen i landbruket og tilhørende håndbøker skal utveksles mellom bank og vareavtaker i forbindelse med produsentens etablering av driftskreditt, skal kunne utveksles elektronisk. Det samme gjelder informasjonsutvekslingen mellom vareavtakere, banker og Garantiutvalget i Landbrukssamvirket i forbindelse med søknad om særskilt garanti.

3. Utvikling av tjenesten

3.1 Tjenestebeskrivelse

Produsentregisteret skal utvikle for de øvrige partene en tjeneste for elektronisk dialog mellom partene i forbindelse med notifikasjon av pant, herunder tilbakemelding om garanti, og søknad om særskilt garanti på grunnlag av fremtidig produksjon. Tjenesten skal ha følgende funksjonalitet:

A. Notifikasjon

1. Banken logger seg på Produsentregisteret via en webportal
2. Banken fyller ut registreringsskjemaet (notifikasjonsskjemaet) i portalen for den kunden som søker om driftskreditt
3. Banken ”sender” notifikasjonsskjemaet til Produsentregisteret via webportalen
4. Produsentregisteret melder fra til de aktuelle varemottakere ved e-post at de har mottatt en notifikasjon som varemottaker kan se ved å logge seg på Produsentregisterets webportal
5. Varemottaker kontrollerer mottatt informasjon og gir tilbakemelding til banken (via Produsentregisterets portal – banken varsles ved e-post om at tilbakemelding er gitt gjennom portalen)
6. Produsentregisteret lagrer mottatt informasjon hos seg slik at bank/vareavtaker senere kan hente ut relevant informasjon om produsenter som de har en avtalerelasjon til; det er opp til den

enkelte for bank/vareavtaker om de også oppbevarer ”mottatt” informasjonen hos seg

7. Banken og vareavtakere som er i forretningsforhold til produsenten kan til enhver tid be om opplysninger som Produsentregisteret har lagret
8. Ved opphør av driftskredittkontrakt må banken melde sletting av panterett gjennom portalen (når kreditten er nedbetalt)

B. Søknad om særskilt garanti

1. Banken logger seg på Produsentregisteret via en webportal
2. Banken fyller ut registreringsskjemaet (notifikasjonsskjemaet) i portalen for den kunden som søker om driftskreditt. Det må samtidig «hukes av» for «Søknad om særskilt garanti». Eventuelt kan man se for seg at man ved opprettelse av ny notifikasjon kan velge mellom «ordinær notifikasjon» og «søknad om særskilt garanti», og at disse to valgene gir et registreringsskjema som er noe forskjellig.
3. Banken ”sender” notifikasjonsskjemaet (hvis dette ikke alt foreligger) og søknaden til Produsentregisteret via webportalen
4. Produsentregisteret varsler Garantiutvalget om at det er kommet en ny søknad som Garantiutvalget kan se ved å logge seg på portalen.
5. Garantiutvalget kontrollerer mottatt informasjon og sender informasjonen videre til varemottaker for kontroll (via Produsentregisterets portal – varemottaker varsles ved e-post om at bekreftelse kreves gjennom portalen)
6. Varemottaker kontrollerer mottatt informasjon og sender tilbakemelding til Garantiutvalget via portalen.
7. Garantiutvalget ferdigbehandler søknaden og informerer varemottaker og bank om resultatet via portalen
8. Varemottaker behandler notifikasjonen lik punkt 5-7 i beskrivelsen av notifikasjonsrutinen over.

Tjenestens funksjonalitet er nærmere beskrevet i notatet Beslutningsgrunnlag; Elektronisk dataflyt i driftskredittordningen – notifikasjon, som er *vedlegg* til denne avtale.

Gjennom kontaktmøtene skal Produsentregisteret i samråd med de øvrige partene i avtalen utarbeide en løsningsbeskrivelse som, når denne er godkjent, skal være det endelige grunnlaget for utvikling av tjenesten.

3.2 Produsentregisterets utvikling av tjenesten

Produsentregisteret skal utvikle tjenesten som beskrevet over.

Utviklingen omfatter

- utarbeide en løsningsbeskrivelse
- webportal med distribusjon av påloggingshemmeligheter
- digitalisering av benyttede skjemaer
- varsel til brukerne av systemet om at de har fått melding (notifikasjoner, bekreftelser, søknader mv) gjennom systemet
- logiske kontroller, lagring og distribusjon av meldinger som utveksles mellom brukerne av systemet
- nødvendig loggføring av bruk

- tilfredsstillende sikkerhet i forhold til data som utveksles og viktigheten av dem
- nødvendig back up-løsninger
- brukerdokumentasjon.

Bankene, varemottakerne og Garantiutvalget må selv tilrettelegge for at egne systemer fungerer sammen med den utviklede tjenesten.

3.3 Tidsplan for utvikling

Partene har som målsetting følgende tidsfrister for utvikling av tjenesten:

- Arbeidet med å utvikle tjenesten bør starte i løpet av tredje kvartal 2014.
- Løsningsbeskrivelsen bør foreligge før 1. september 2014
- Godkjennelsestest bør gjennomføres før 1. mars 2015
- Produksjon bør starte opp før 1. juni 2015

Endelig tidsplan fastsettes av partene i kontaktmøtene.

3.4 Godkjenning av utviklet tjeneste

Det skal gjennomføres en akseptansetest av løsningen før den tas i bruk. Ved akseptansetesten skal utvalgte representanter fra Garantiutvalget, bankene og varemottakere gjennomføre de mest vanlige arbeidsoppgavene som løsningen skal støtte, uten funksjonsfeil, uten tap av data og uten tap av kontroll.

Partene skal gjennom kontaktmøtene utarbeide et eget dokument for gjennomføring av og kriterier for godkjent akseptansetest. Første versjon av dokumentet skal foreligge samtidig med at kravspesifikasjonen er levert. Endelig versjon skal foreligge minst 30 dager før akseptansetesten starter.

3.5 Pris for utvikling

Grunnlaget for avtalen er et pristilbud fra Produsentregisteret på om lag kr 2,7 millioner kroner for å utvikle tjenesten. Endelig pris for utvikling vil bli utarbeidet i forbindelse med utarbeidelse av løsningsbeskrivelsen. Dersom endelig pris overstiger 20 % av pristilbudet, skal hele avtalen forhandles, alternativt kan hver av partene si opp avtalen.

Dersom avtalen sies opp på dette grunnlag, skal partene dekke hver sine kostnader. Kostnader som Produsentregisteret har pådratt seg ved bruk av eksterne leverandører skal likevel dekkes etter den avtalte fordelingsnøkkel for endelige utviklingskostnader.

3.6 Kontaktmøter

I utviklingsperioden innkaller Produsentregisteret til månedlige kontaktmøter mellom partene, herunder eventuell underleverandør. Den enkelte part utpeker en representant til å delta i kontaktmøtene. Hver av bestillerne kan også ta med en representanter for brukerne i kontaktmøtene. Det bør tilstrebes kontinuitet ved deltakelse i kontaktmøtene.

Kontaktmøtene skal blant annet ha følgende mandat:

- Følge med på og gi Produsentregisteret råd ved utarbeidelse av løsningsbeskrivelsen
- Avklare eventuelle uklarheter, herunder treffe beslutninger som ikke påvirker tjenestens overordnede funksjonalitet, akseptere mindre tidsforskyvninger i forhold til oppsatt tidsplan samt akseptere mindre justeringer av angitte pris for utvikling
- Godkjenne den endelige løsningsbeskrivelsen
- Utarbeide kriterier for akseptansetest og godkjenne akseptansetesten.

Produsentregisteret skal til hvert kontaktmøte gi en kort skriftlig rapport om status i utviklingsarbeidet. Den skriftlige rapporten bør i møtene utfylles med muntlige kommentarer og muligheter for spørsmål.

Viktige beslutninger som fastsetting av endelig pris, løsningsbeskrivelse, utforming av akseptansetest og godkjenning av akseptansetest skal utformes som egne dokumenter og underskrives av partenes representanter i kontaktmøtet. Disse dokumentene skal anses som del av avtalen mellom partene.

3.7 Fakturering av utviklingskostnader

Produsentregisteret kan fakturere partene for utviklingskostnadene når tjenesten er godkjent av partene. Kostnadene skal fordeles slik:

- Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund 15 %
- Norsk Landbrussamvirke 35 %
- 50 % dekkes av banknæringen og fordeles som beskrevet nedenfor.

Den andel av utviklingskostnadene som faller på banknæringen skal Produsentregisteret fakturere den enkelte bank i forhold til antall aktive driftskredittkontoer i banken. Produsentregisteret kan fakturere bankene etter tildeling av påloggingshemmelighet til webportalen.

4. Drift av tjenesten

4.1 Overordnet om drift av tjenesten

Driftsfasen starter når tjenesten er godkjent av bestillerne og Produsentregisteret har distribuert påloggingshemmeligheter for webportalen.

Produsentregisteret skal løpende levere ("drifte") den utviklede tjenesten til banker, vareavtaker og Garantiutvalget. Driftsansvaret omfatter tjenesten som er beskrevet i tjenestebeskrivelsen og utviklingsoppgavene for Produsentregisteret under avtalens utviklingskapittel, blant annet å holde web-portalen tilgjengelig for brukerne, formidle meldinger mellom brukerne, herunder varsle at de har fått meldinger, samt lagre informasjon for brukerne.

Produsentregisteret kan bruke underleverandører ved drift av tjenesten. Ønske om å benytte underleverandører utenfor Norge for behandling av personopplysninger skal først avklares med de øvrige partene i avtalen.

Produsentregisteret har ikke ansvar for at internettforbindelse eller brukernes nødvendige infrastruktur fungerer.

4.2 Plikt til å benytte tjenesten

Bankene og varemottakerne vil av partene i driftskredittordningen bli pålagt å benytte den utviklede tjenesten for elektronisk dialog i forbindelse med notifikasjon av pant, herunder tilbakemelding om garanti, og søknad om særskilt garanti på grunnlag av fremtidig produksjon.

4.3 Helpdesk

Produsentregisteret har en generell ordning overfor sine kunder der man normalt er tilgjengelig med flere operatører i en køordning for å besvare henvendelser på telefon og/eller e-post i kontortiden. Videre skal Produsentregisteret utvikle hjelpesider og forklarende tekster til systemet. Produsentregisteret skal også ha et system for å sende brukernavn og passord utenfor kontortiden.

4.4 Oppetider

Produsentregisteret gir ingen oppetidsgaranti, men følger tett opp sine leverandører slik at systemet er tilgjengelig for brukerne i størst mulig grad. Planlagt nedetid skal holdes innenfor vedlikeholdsvinduer der systemet forutsetningsvis ikke benyttes. For tiden er planlagt nedetid én dag i måneden eller mindre, og mellom kl 22 og 24.

Eventuell feilretting skal påbegynnes innen akseptable tidsfrister.

4.5 Årlige kostnader og fakturering

Årlige kostnader for bruk av tjenesten fastsettes av Produsentregisteret og faktureres brukerne. Produsentregisteret skal så tidlig som mulig hvert driftsår angi til brukerne hvilke kostnader som brukerne må påregne for kommende driftsår.

Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund og Norsk Landbrukssamvirke er selv brukere, og skal også faktureres for brukerkostnadene for sine medlemmer. Kostnadene skal faktureres en gang hvert år og fordeles slik;

- Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund 15 %
- Norsk Landbrussamvirke 35 %
- 50 % dekkes av bankene fordelt etter antall aktive driftskredittkontoer.

4.6 Databehandleravtale og sikkerhetskrav etter personopplysningsloven

Det er bankene og varemottakerne som er behandlingsansvarlige for de personopplysninger som de sender inn i tjenesten. Produsentregisteret

skal inngå databehandleravtale med bankene og varemottakerne om behandling av disse personopplysningene.

Produsentregisteret skal oppfylle de krav til sikkerhet som kreves etter personopplysningsloven med forskrifter.

5. Taushetsplikt

Parter i denne avtale, herunder deres ansatte, skal bevare taushet om opplysninger om brukernes kunder som de blir kjent med i forbindelse med informasjonsutveksling som følge av denne avtale, så langt ikke det følger av avtalen eller tjenestens formål at opplysningene skal gis videre.

6. Mislighold

Dersom en av partene ikke oppfyller sin del av avtalen som beskrevet, skal vedkommende erstatte det eventuelle direkte tap de øvrige lider så fremt manglende oppfyllelse skyldes utvist erstatningsbetingende uaktsomhet fra den som misligholder.

Når tjenesten er satt i ordnær drift, er Produsentregisterets forpliktelse overfor de øvrige partene å levere tjenesten til bankene, varemottakerne og Garantiutvalget. Etter dette tidspunkt kan bankene, varemottakerne og Garantiutvalget ved manglende eller mangelfull leveranse kreve retting eller prisavslag overfor Produsentregisteret. Ved mislighold kan bank, varemottaker og Garantiutvalget bare kreve erstatning dersom Produsentregisteret, herunder Produsentregisterets underleverandør, har utvist erstatningsbetingende uaktsomhet. Det forutsettes at bank, varemottaker eller Garantiutvalget som vil gjøre misligholdsbeføyelser gjeldende mot Produsentregisteret i samsvar med vanlig god kontraktspraksis reklamerer straks mislighold er konstatert. Produsentregisteret kan kreve at reklamasjonen blir fremsatt skriftlig.

7. Årlige kontaktmøter

Produsentregisteret skal innkalle partene i avtalen til årlige møter for å gjennomgå tjenestens funksjonalitet og kvalitet, herunder blant annet oppetider, responstider, rutiner for og gjennomføring av feilretting og vedlikehold. I møtene bør representanter for brukerne også delta.

8. Oppsigelse

8.1 Produsentregisterets oppsigelsesadgang

Inntil Produsentregisteret har fakturert de øvrige partene (herunder bankene) for utviklingskostnader, kan Produsentregisteret si opp avtalen om utvikling av tjenesten med en måneds varsel. Produsentregisteret mister i så fall alle krav de måtte ha mot de øvrige partene (herunder bankene).

Avtalen om drift av tjenesten er uoppsigelig fra Produsentregisterets side i fem år fra leveransen er godkjent. Deretter kan avtalen sies opp med seks måneders varsel fra Produsentregisterets side.

8.2 Øvrige parters oppsigelsesadgang

Bestillerne kan hver for seg si opp avtalen om utvikling med en måneds varsel. Den eller de parter som sier opp skal i så fall erstatte alle kostnader som Produsentregisteret har pådratt seg fram til oppsigelsen er blitt kjent for Produsentregisteret.

Bestillerne kan hver for seg si opp avtalen om drift med seks måneders varsel. Ved opphør av avtalen vil den papirbaserte ordningen gjeninnføres, med mindre også driftskredittordningen endres eller opphører.

Oslo, juni 2014

Norsk Landbrukssamvirke (NO 970142711)
Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund (NO 957829139)
Sparebankforeningen i Norge (NO 971531045)
Finansnæringens Hovedorganisasjon (981423682)
Produsentregisteret SA (NO 870309392)

**7. OVERSIKT OVER VAREAVTAKERE
SOM DELTAR I OPPGJØRS- OG
DRIFTSKREDITTORDNINGEN AV 30.
MARS 1968 MED SENERE
TILLEGGSAVTALER**

Se eget vedlegg